

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

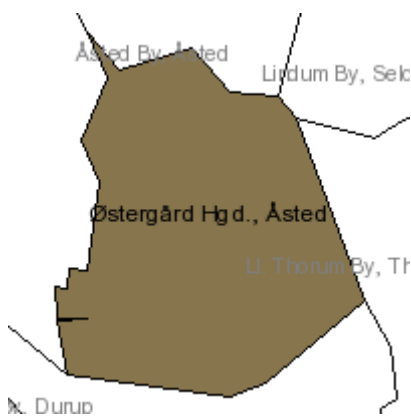
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skive Omegns Udstykningsforening S.O.U.

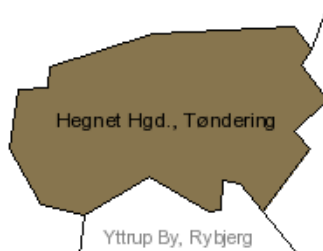
Udstykning af Husmandsbrug II

Kjeldgaard - 1912

Østergaard - 1914

Hegnet - 1938

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	1
Indledning	2
Udstykning fra Kjeldgård/Keldgård	3
Udstykning fra Østergård – Bjergby	38
Hegnet Mølle	68
Litteratur/kilde	87

Indledning

Udstykning fra Kjeldgaard og Østergaard har en vis sammenhæng, idet det var A.L. Froberg, der i 1912 ejede Kjeldgaard og i 2014 ejede han Østergaard. Fra begge godser udstykkede han omkring 150 tdr. land = 83 hektar.

Udstykningen fra Hegnet Møllegaard kom først i 1938 og drejede sig kun om 2 ejendomme, og kom sandsynligvis i stand ved, at eet af bestyrelsesmedlemmerne i Udstykningsselskabet havde relationer til Hegnet Mølle.

Ivar Kristoffersen

Skjern

2015

Udstykning fra Kjeldgård (Kjeldgårdsmark)

I mindebogen over [Else og Jens Peder Møller](#) ses kun et kort notat angående købet af jord fra Kjeldgaard: I 1912 købtes en parcel af Kjeldgaard for 67.000 kroner. Oplysninger i realregistrene ([Sundsøre Lokalhistorisk arkiv, Thorum og ejendomsoplysninger arkivalieronline.dk](#)) og oplysninger fra Skive Omegns Udstykningsforening ([Skive Byhistorisk arkiv](#)) betyder, at der kan sættes areal og hartkorn på de 10 parceller, der blev udstykket fra Kjeldgård.

Det samlede areal kan opgøres til 82.3 hektar svarende til knap 150 tdr. land.

I realregisteret ([Sundsøre Lokalhistorisk arkiv, Thorum](#)) fremgår at godsejer A.L. Froberg sælger 44 parceller til udstykning – se figur 1. Froberg køber Østergaard i Aasted og som han i 1914 sælger 150 tdr. land fra til udstykning – Bjergbyvej.

A. L. Froberg var blevet antaget som forpagter 1908, og han erhvervede i 1911 gården med besætning og inventar for 145.000 kr. I begyndelsen af første verdenskrig frasolgte Froberg 204 tdr. Id. af arealet (=113 hektar). På en del deraf blev der oprettet otte statshusmandsbrug. Derefter afhændede han i 1915 gården med restarealet til kreaturkommissionær Chr. Lauritzen, der allerede i 1916 solgte den for 205.000 kr. til skibsreder A. Krohn. I 1924 blev ejendommen købt af J. A. Rothaus, der i 1932 frasolgte 28 tdr. Id., hvorpå Lille Kjeldgaard = Kjeldgårdsvej 14 blev bygget. Carl Erling Jacobsen, der var søn af brygger Vagn Jacobsen og fru Jo Jacobsen, købte i 1936 hovedgården – hvis hartkorn var $10-0-1-\frac{3}{4} = 10.04$ tdr. Endnu samme år tilbagekøbte han Lille Kjeldgaard, der blev forpagterbolig, for 45.000 kr. I 1941 beskikkes Jacobsen en lavværge – direktør Peter Christiansen, Søholmparken, København. Det fremgår ikke hvorfor – men spørgsmålet må være om Jacobsen har haft økonomiske problemer allerede da – jvnf. at han reel gik på tvangsauktion i 1958.

Jacobsen var gift 1. gang 1930 med Birgit Ruth Kierluf Abrahamsen. De havde datteren Anne født 1933 og død 1956 i København. De blev skilt. Derefter fik han børn med 2 forskellige bl.a. Helga Melitta Rasmussen, der i daglig tale blev omtalt som frøken Rasmussen ([Gerda Hansen](#)). I juli 1960 bliver han gift i Rhodesia med Margrethe Ilse Schrøder fra Kiel. De får en søn og en datter. Før tiden på Kjeldgård var Jacobsen pelsfarmer i Canada. Han dør 1969 på Malaga ([Slægtsdatabase Europæiske Konge og Fyrster](#))

I 1958 solgte han Lille Kjeldgaard til Kristen Dahl Hansen, mens hovedgården blev solgt til J. Henry Christensen, hvis enke beholdt den til 1965, da hun overdrog den til sin svigersøn, Johs. A. Jørgensen, der havde bestyret gården i seks år ([skeel.info](#))

Figur 1: Antallet af matrikler, der er udstykket.

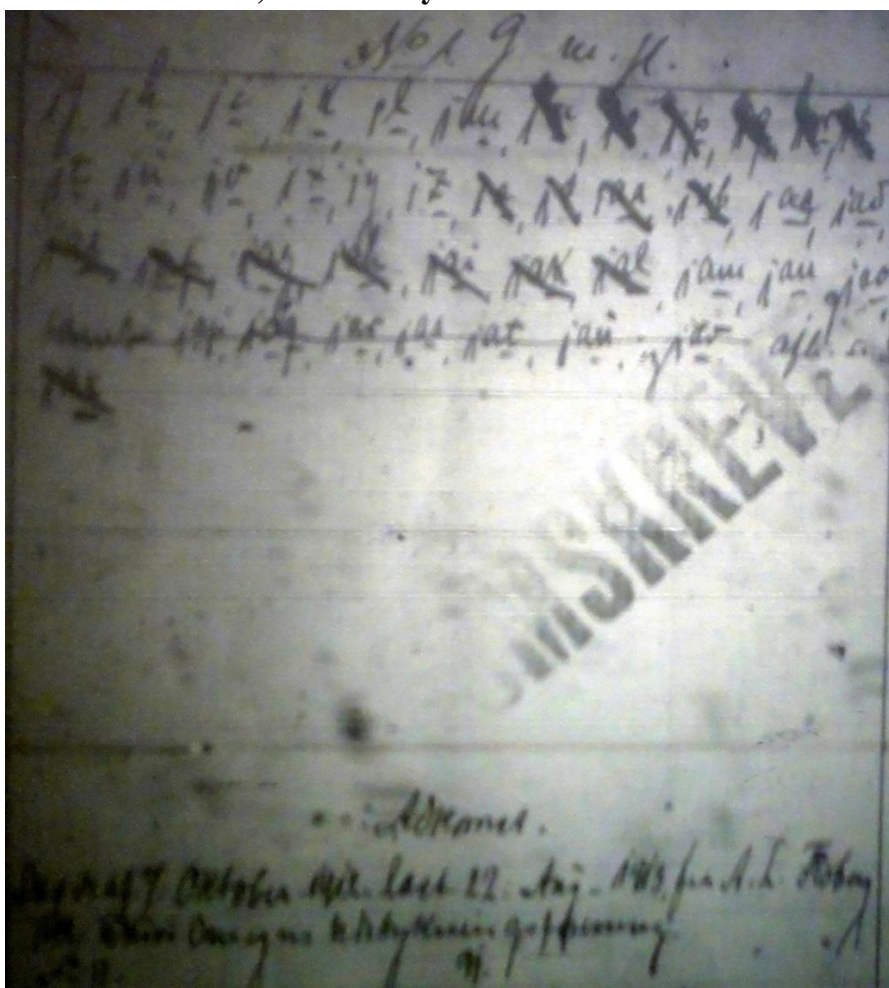

Foto fra skærbillede: [Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014](#)

Matriklerne omfatter 1g-1ø, 1D og 1aa-1ax eller i alt 44 små matrikler – se figur 6.

I figur 2 er der gjort nærmere rede for fordelingen af matrikler på de enkelte ejendomme, Nogle af de oprindelige matrikler er efterfølgende blevet fordelt på flere ejendomme, der komplicerer redegørelsen i figur 2.

Figur 2: Matrikler fordelt på ejendomme

Adr.	matrikler	Ændret til	Hektar
K2	1g, 1h, 1i, 1x, 1y og 1z	1z	8.0
K4	1k, 1l, 1m, 1t, 1u, 1v og 1y	1v	7.7
K6	1n, 1o, 1p, 1q, 1r, 1s, 1az, 1az og 1ba	1q	13.3
K8	1bf, 1bg og 1bk	1bf	3.9
K10 ³⁾	1ac, 1ad, 1be, 1bi, 1aa, 1ab, 1ø	1ac	
K12	1bd	1bd, 1æ, 1bu	2.2
K14 ⁴⁾	1af, 1ag, 1ah, 1ai, 1ak, 1al, 1ax, 1bx	1ae	15.1
K16	1am, 1an,	1am, 1an	4.2
F17a	1ap, 1ar, 1as, 1at, 1au, 1av og	Selde 5a	10.7
5)	1ad	Selde 1c	1.6
Carl ¹⁾	1ac, 1ad, 1be og 1bi		3.9
Johan ²⁾	1æ, 1ø, 1aa og 1ab		5.6
I alt			76.2
	1ao ⁵⁾	Floutrup 1a	3.4
K16 ⁶⁾	1an		1.4
K16 ⁶⁾	1aø		0.3
K16 ⁶⁾	1bt		<u>1.0</u>
I alt			82.3

¹⁾ Carl Jensen. Bedriften bliver suppleret med 1aa, 1ab og dele af 1ø

²⁾ Johan Jensen/Johan Kusk. Jorden bliver delt således, at 1æ og dele af 1ø = 1bu bliver lagt til Kjeldgårdsvej 12.

³⁾ Er en kombination af jord fra Carl Jensen som oprindelig og suppleret med jord fra Johan Jensen.

⁴⁾ Kjeldgård sælger 25.2.1959 arealet 1bx på 2.2 hektar til Kjeldgårdsvej 8, mens resten sælges til Gerda og Christian Hansen

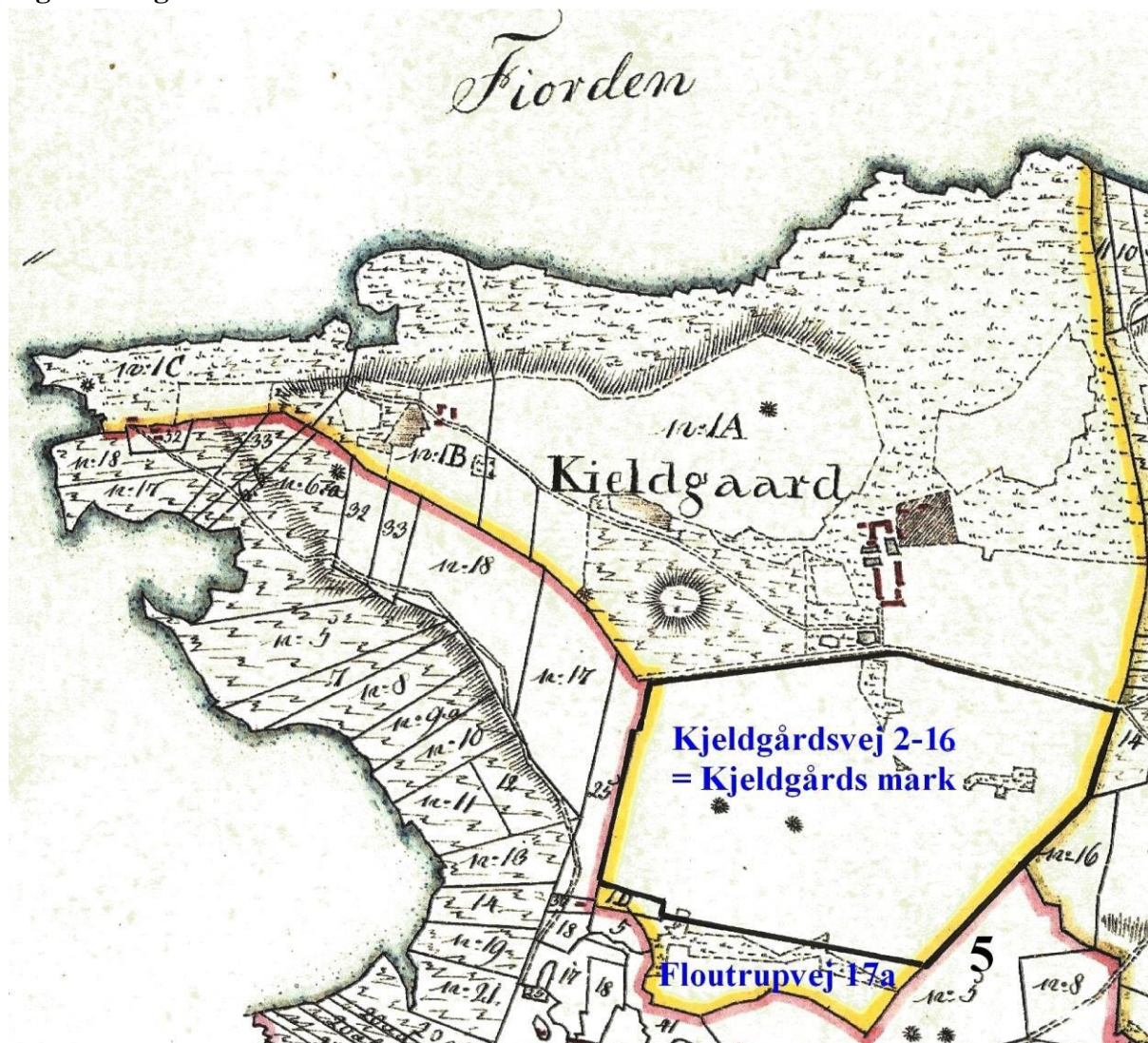
⁵⁾ Matrikel 1ao er kun fundet 2 gange – på figur 1 og ved overflytningen til Floutrup 1a

⁶⁾ Købes af Hans Christensen i 1922

I de følgende figurer 3-7 angives udstykningen på forskellige måder

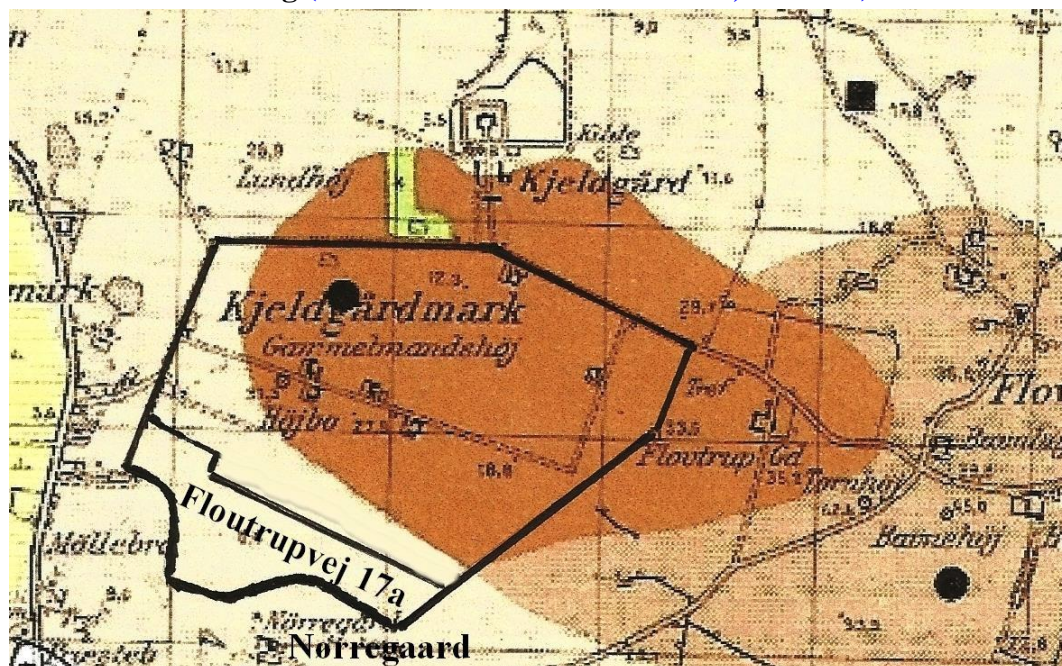
Figur 3: Sognekort – kms-kort – ca. 1816

Figur 3 er et udsnit af det samlede sognekort over Selde sogn fra ca. 1816. Udstykningen er markeret med en sort tyk streg – det skal dog bemærkes, at Floutrupvej 17a også indgår i udstykningen. Til venstre for den gule/røde linie har vi Selde by ejerlav og til højre for den streg til højre har vi Floutrup ejerlav. På Kjeldgårds mark ses 2 høje og nogle mindre arealer af ringere jordkvalitet – skraveret. På Floutrupvej 17a fremgår at knap halvdelen af arealet er af ringere jordkvalitet.

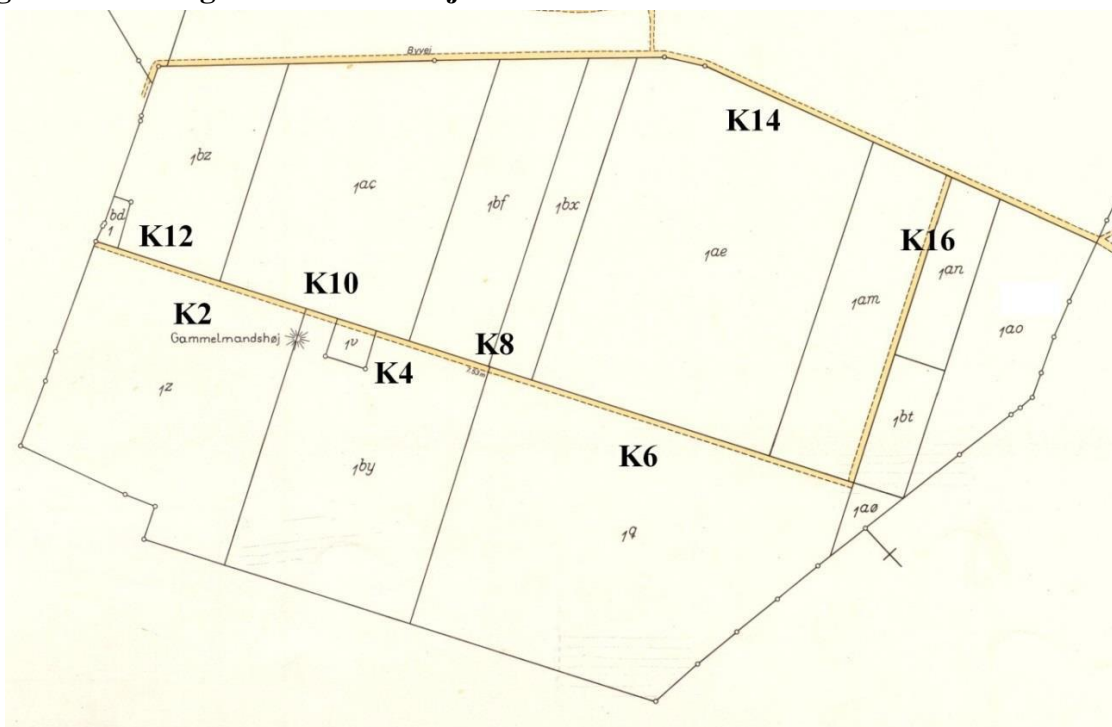

Figur 4: Jordklassificering (Sundsøre Lokalhistorisk arkiv, Thorum)

Her angives navnet "Kjeldgårdmark" og navnet på de to høje – Lundhøj og Gammelmandshøj. Derudover ses navnet Højbo. Gården Nørregaard er Floutrupvej 17a. Store dele af udstykningen omfatter lerjord. Jorden syd for Højbo er derimod grov lerblandet sandjord – fin lerblandet sandjord.

Figur 5: Placeringen af de enkelte ejendomme

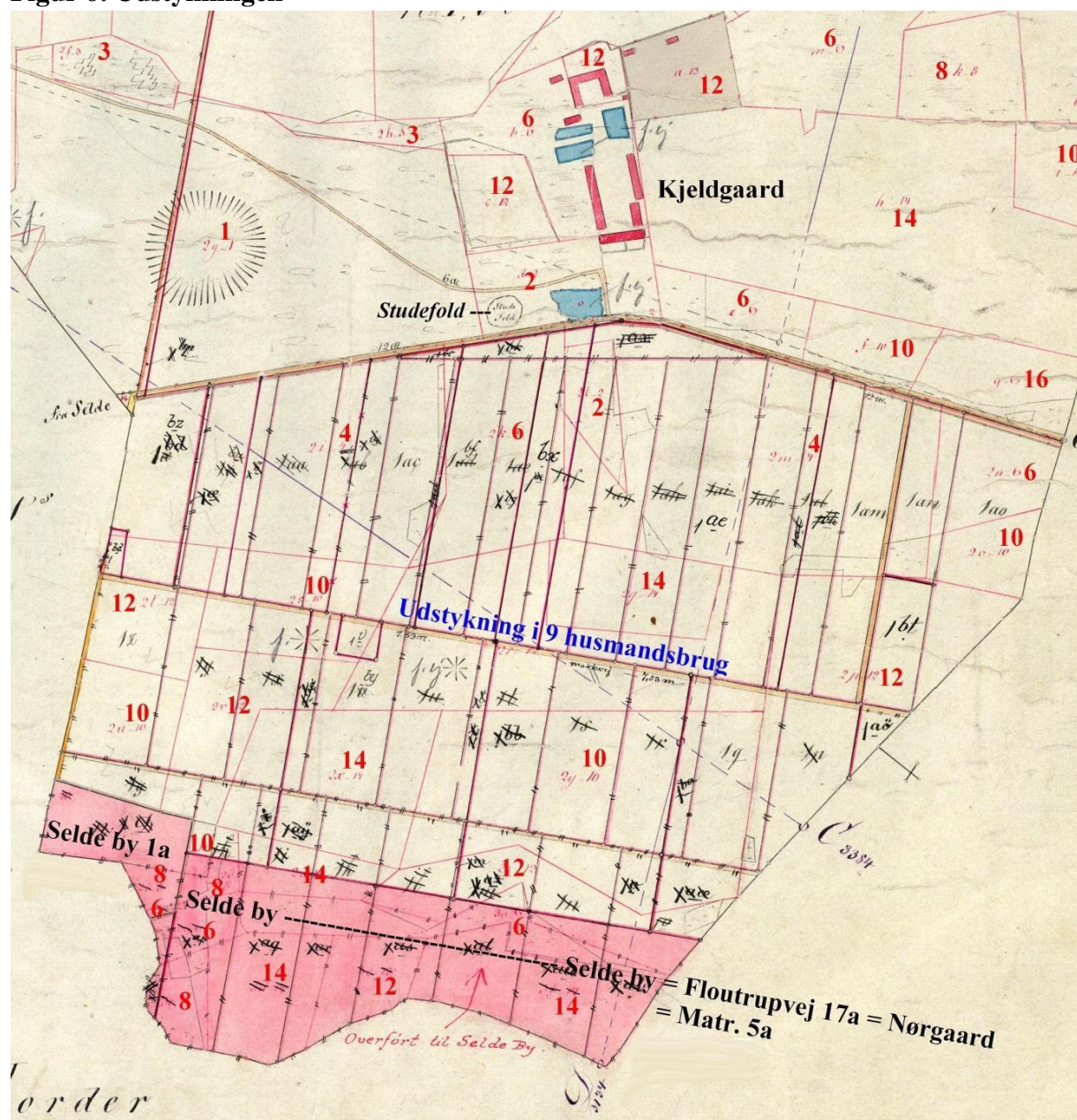

KMS-kort 1972-1996

Figur 6 viser placeringen af udstykningen i forhold til Kjeldgaard. Af figuren fremgår matrikelnumre og der udover er angivet med røde/brune tal jordens dyrknings værdi = klasse. Bemærk at lige syd for Kjeldgaard forefindes en studefold, der givetvis må have været en intern studefold. Studefolden's diameter er på ca. 30 meter eller på ca. 700 m². På Bustrup Hovedgaard er også fundet en studefold – dog lidt mindre. På Kjærgårdsholm i Håsum sogn har 3 studefolde, hvoraf mindst én er anvendt til overnatning til stude drift fra Salling.

Figur 6: Udstykningen

Det røde areal er flyttet til Selde by – henholdsvis til matrikel 1a og 5a = Nørgård.

Figur 7. Historisk kort – KMS-kort 1928-1940

I figur 8 er de 10 ejendomme rangeret efter hektar pr. tdr. hartkorn – d.v.s. efter dyrkningsværdi af jorden. Især ejendommene Kjeldgårdsvej 2, 4 og 6 har det bedste jord, men også parcellerne 1aø, 1aø og 1bt har meget god jord. Bemærk, at omkring ”mark” har været en ejendom – Kjeldgårdsvej 6, der er revet ned.

Kjeldgaard: kb 1955

Figur 8: Oversigt over de enkelte ejendomme

Navn	Adresse	Matrikel	Hektar	Hartkorn	Ha pr. tdr hartkorn
Jens Jacobsen	Kjeldgårdsvej 4	1v	7.7	1.50	5.20
Jens Jensen	Kjeldgårdsvej 2	1z	8.0	1.53	5.22
Niels Hansen	Kjeldgårdsvej 6	1q	13.3	2.43	5.47
Niels Chr. Jensen	Floutrupvej 17a	Selde 5a	12.3	1.78	6.92
Hans Christensen	Kjeldgårdsvej 16	1am, 1an	4.2	0.60	6.96
Carl Jensen	(Kjeldgårdsv. 10)	1ac, 1ad, 1be, 1bi	3.9	0.55	6.96
Johan Jensen	(Kjeldgård.10-12)	1aa, 1ab, 1æ, 1ø	5.6	0.79	7.02
Jeppe Pedersen	Kjeldgårdsvej 8	1bf	3.9	0.55	7.03
Jens Sørensen	Kjeldgårdsvej 12	1bd	2.2	0.31	7.10
Chr. Lauridsen	Kjeldgårdsvej 14	1ae	<u>15.1</u>	<u>2.09</u>	<u>7.21</u>
Sum og gns.			76.2	12.13	6.28
		1ao	3.4	(0.66)	5.15
		1aø	0.3	0.06	5.26
		1bt	1.0	0.17	6.06
		1an	<u>1.4</u>	<u>0.19</u>	<u>7.36</u>
			82.3	13.21	6.23

I gns. har parcellerne 7.6 hektar og 1.23 tdr. hartkorn. Selve husmandsbrugene har 8.3 hektar i gennemsnit og 1.37 tdr. hartkorn

Der er stor forskel i arealet på de enkelte ejendomme. Efter at arealerne fra Carl Jensen og Johan Jensen Kusk er blevet blivet bliver til Kjeldgårdsvej 10 og 12 er det mindste husmandsbrug på 3.8 hektar mens det største er på 13.3 hektar (Kjeldgårdsvej 6). Kjeldgårdsvej 14 er dog større, men her bliver i 1959 solgt 2.2 hektar til Kjeldgårdvej 8.

I figur 9 er ejendommene rangeret efter prisen pr. hektar..

Figur 9. Købsprisen på de købte ejendomme

Navn	Adresse	Kroner	Hektar	Kroner pr.	
				Hektar	Hartkorn
Chr. Lauridsen	Kjeldgårdsvej 14	13.000	15.1	862	6.216
Hans Christensen	Kjeldgårdsvej 16	3.850	4.2	926	6.565
Carl Jensen		3.850	3.9	997	6.940
Jeppe Pedersen	Kjeldgårdsvej 8	3.850	3.9	997	7.006
Johan Jensen Kusk		5.750	5.6	1.034	7.263
Niels Chr. Jensen	Floutrupvej 17a	12.813	12.3	1.040	7.182
Jens Sørensen	Kjeldgårdsvej 12	2.267	2.2	1.040	7.315
Niels Hansen	Kjeldgårdsvej 6	14.519	13.3	1.096	5.971
Jens Jacobsen	Kjeldgårdsvej 4	8.521	7.7	1.114	5.670
Jens Jensen	Kjeldgårdsvej 2	<u>9.160</u>	<u>8.0</u>	<u>1.146</u>	<u>5.992</u>
I alt		77.580	76.2	1.018	6.287
Gennemsnit		7.758	7.62		

Bemærkninger:

- * Kommissær Chr. Lauridsen på Kjeldgård med Kjeldgårdsvej 14 = Lille Kjeldgård har sluppet billigst pr. hektar og med en rimelig billig pris pr. tdr. hartkorn
- * Kjeldgårdsvej 2, 4 og 6 har betalt mest pr. hektar, men har betalt mindst pr. tdr. hartkorn
- * Til og med 1.040 kroner pr. hektar ses en stigende pris pr. tdr. hartkorn

I figur 10 er foretaget en sammenligning mellem Kjeldgårdsvej 2, 4 og 6 (gruppe 1) med de øvrige ejendomme/parceller (gruppe 2).

Figur 10: Grupper opdelt efter prisen pr. hektar

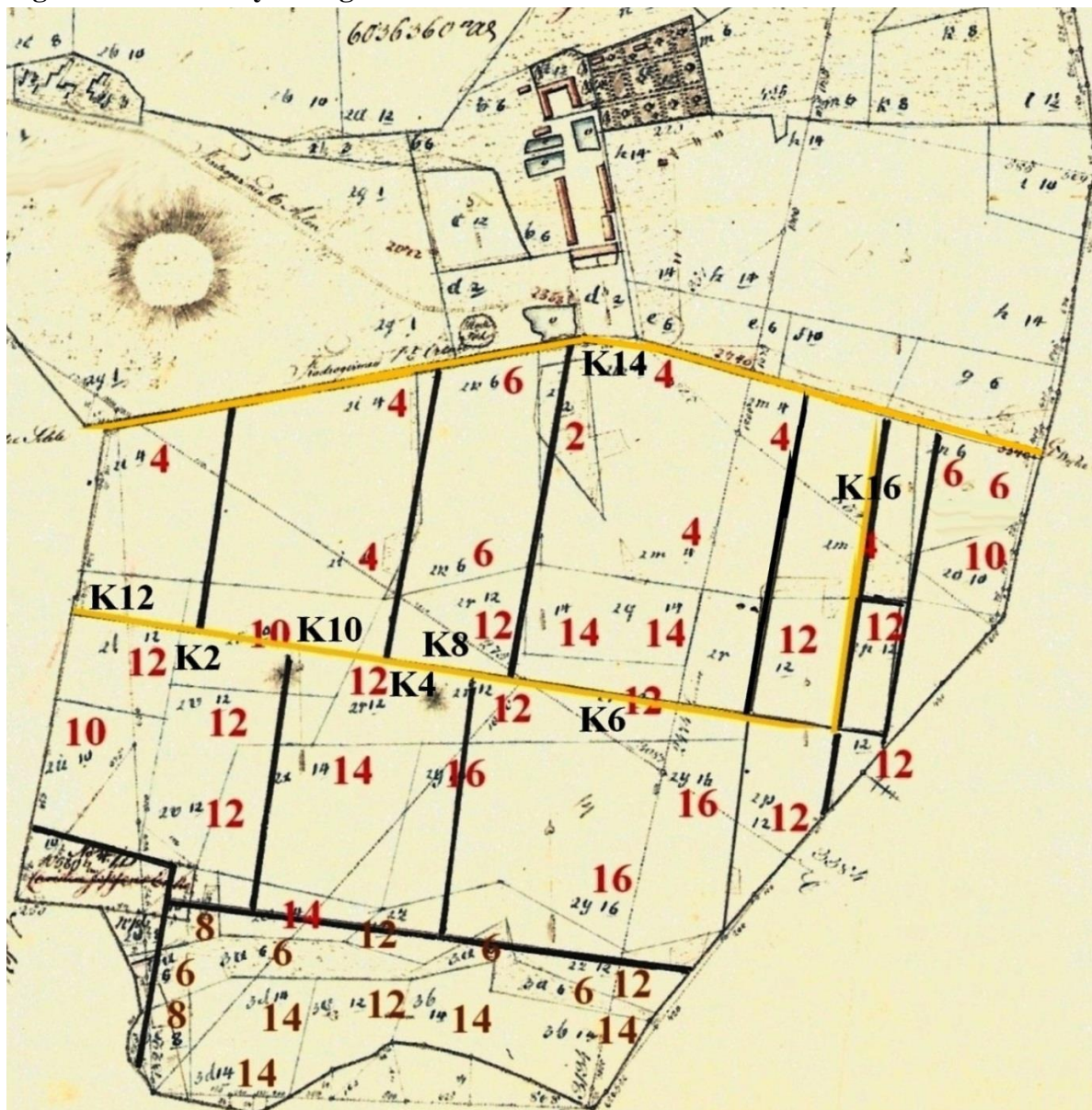
Gruppe	Hektar pr. parcel	Hartkorn	Hektar/hartkorn	Kroner pr.	
				Hektar	Tdr. hartkorn
1	9.6	1.82	5.3	1.114	5.896
2	6.7	1.00	6.7	965	6.482

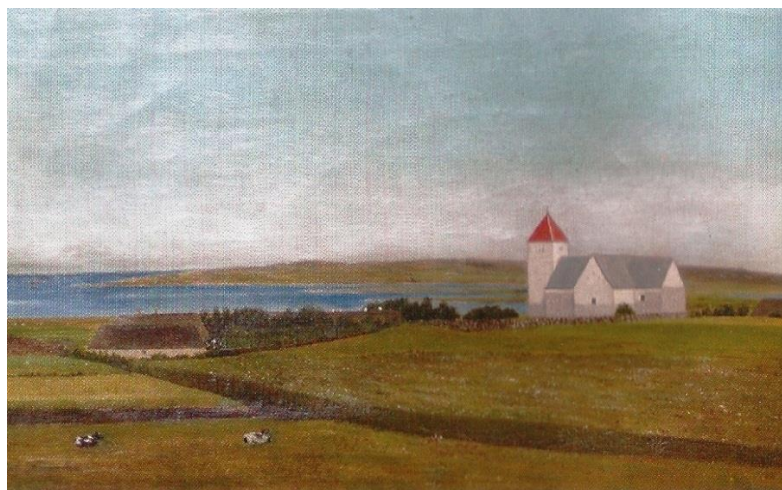
Bemærkninger:

- * Kjeldgårdsvej 2, 4 og 6 er som gennemsnit de største gårde og har det bedste jord
- * De øvrige ejendomme/parceller er de billigste pr. hektar – men de dyreste pr. tdr. hartkorn.
- * En analyse efter hektar pr. tdr. hartkorn viser, at en forbedring af dyrkningsværdien på 1 enhed betyder 500 kroner mindre pr. tdr. hartkorn.
- * Samme analyse viser også, at der er betalt for meget for den dårligste jord.
- * Vendes tilbage til figur 10 skulle hektarprisen for de øvrige have været 90 kroner lavere pr. hektar for at give samme pris pr. tdr. hartkorn. Det er samme tendens ved de øvrige udstykninger – nemlig at den dårligste jord er betalt med en overpris.

I figurerne 11 og 12 er redgjort for jordens dyrkningsværdi/klassificering/klasse. De 2 figurer skulle supplere hinanden med hensyn til dyrkningsværdien. Det bør dog bemærkes, at figur 12 og figur 4 ikke helt giver samme indtryk af dyrkningsværdien.

Figur 11: Jordens dyrkningsværdi

Maleri af Selve kirke fra 1867. Ophængt i præstegården.

Figur12: Jordens dyrkningsværdi set fra luften (Kraak.dk)

Jorden's dyrkningsværdi/klasse		
	K14	K16
	= 7.3	= 7.3
K12	K10	K8
= 6.0	= 5.3	= 7.7
K2	K4	K6
= 11.3	= 13.2	=14.5

I figur 13 er tallene fra figur 9 vist med 6 søjler, idet nogle parceller har samme dyrkningsværdi og derfor slået sammen. Den røde linie viser en såkaldt tendens linie, der viser den statistiske sikkerhed mellem jordens klassificering og prisen pr. tønder hartkorn. Figuren viser, at der ikke er den bedste sikkerhed mellem søjlerne og den røde linie, men dog med en svag tendens til faldende priser pr. tønder hartkorn

Figur 13: Sammenhæng mellem jordens klassificering/dyrkningsværdi og kroner pr. tdr hartkorn

Kroner pr. tønder hartkorn

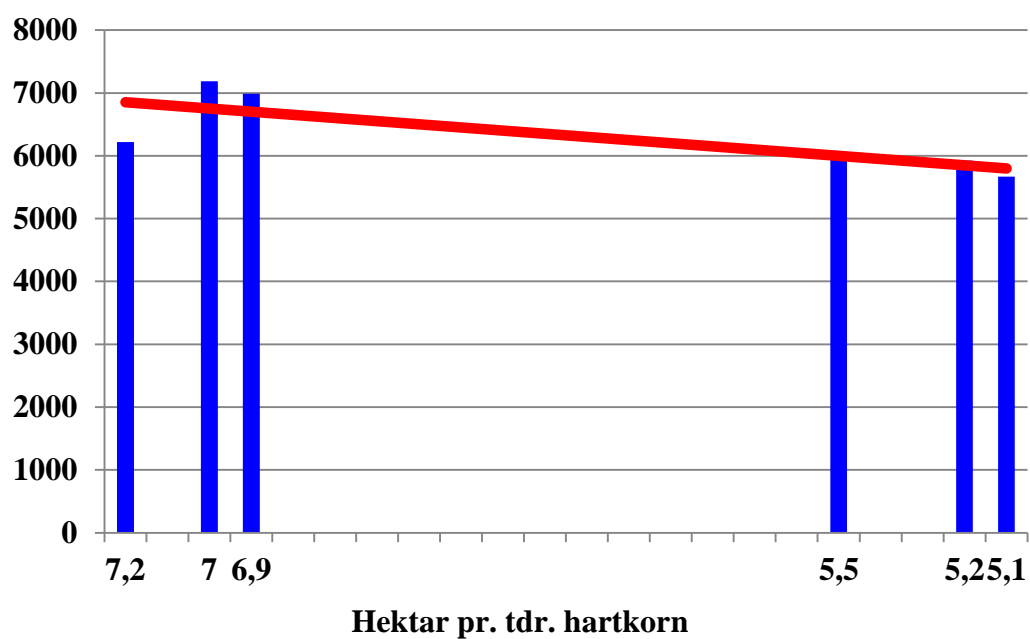

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014
Udsigt fra Kjeldgårdsvej 10

I figur 14 er oplysninger fra Mindebogen anført som det samlede økonomiske resultat for udstykningsen.

Figur 14: Økonomien ved udskiftningen til Kjeldgårdsmark.

	Indtægter	Udgifter
Køb af de ca. 150 tdr. land		67.000
Salg af 10 parceller	77.580	
Renter		9.620
Refusion af renter, skatter m.m.	17.581	
Andre omkostninger		3.567
Administration		4.113
Overskud til parcelisterne = 14%	_____	<u>10.861</u>
Balance	95.161	95.161

Bemærkninger:

- * Ved købet er der betalt 450 kroner pr. tønder land. To år senere betales der 525 kroner pr. tønder land ved udskiftningen fra Østergaard til Bjergby-området.
- * Der er betalt 814 kroner pr. hektar.
- * Ejendommene/parcellerne har i gennemsnit kostet 7.758 kroner, og der er refunderet 1.086 kroner.
- * Der kan ikke ses indtægter for matriklerne 1an, 1ao, 1aø og 1bt

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014

Udsigt fra Gammelmandshøj fra Kjeldgårdsvej 4 og ned mod Kjeldgårdsvej 2 og Fur Landevej

Ejendoms historie

Til belysning af de enkelte ejendomme er primært anvendt følgende oplysninger:

- * Ejendomsoplysninger (E) fra realregister ([Sundsøre Lokalhistorisk arkiv](#), [Thorum](#) og [arkivalieronline.dk](#))
- * Folketællinger (F) 1916, 1921, 1925 og 1930 fra [arkivalieronline.dk](#)
- * Personlige oplysninger fra Jørn Jeppe Toft Pedersen (JJ), der har givet oplysninger, der har relationer til ejendomsoplysninger
- * Kirkebøger (Ki) – primært fra Selde sogn, men også fra omliggende sogne.
- * Krak.dk (Kr)
- * Det Kongelige bibliotek (kb) har i 2014 frigivet luftfotos fra 1950'erne. Der er lidt usikkerhed om ophavsret, men jeg vælger alligevel at gengive disse luftfotos, der sammen med billeder taget i november 2014 fortæller ejendommens udvikling over 55-65 år
- * Gravstene: Hvor intet er nævnt er de fotograferet november 2014
- * Ved besøget den 8. november forelå i våbenhuset en folder: Tekst og foto Carsten Bo Møller 2008. Fra denne er scannet maleri af kirken og af 2 altertavler. Disse billeder er placeret, hvor der er ikke har været udfyldte sider eller hvor det har været hensigtsmæssigt.
- * Skive Omegns Udstykningsforening (S.O.U) ([Skive Byhistorisk arkiv](#))

Kjeldgaardsvej 2, 1z

Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget i 1913 og i 2014 udgør arealet 8 hektar.

1914(E): Jens Jensen

1916(F): Knud Sine Jensen (1881) og Jens Jensen (1880) og 6 børn

1921(F): Sine og Jens Jensen og 4 børn

1925(F): Knudsine og Jens Jensen og 2 børn

1930(F): Sine og Jens Jensen og 1 barn

1931(E): Otto Nielsen.

1950(E): Svend Tage Kristensen.

1950(Ki): Svend Tage Kristensen bliver gift i Selde kirke med Jensine Nielsen datter af Otto Nielsen og Margrethe Sørensen Blåbjerg – d.v.s. datter af forgængeren.

0000(JJ):

Vort sogns historie 1952:

Svend Tage Kristensen er født 1911 i Nannerup, Jebjerg og gift med Jensine Nielsen født 1922 i Grynnerup. Ved overtagelsen var der 14 tdr. land = 7.7 hektar. Og i 1951 er tilkøbt 4 tdr. land = 2.2 hektar. Besætningen består af 7 køer, 2 heste, 2 søer og 15 polte.

Kilde: Privat eje – Per Kristensen

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014

Stuehuset er nyopført i 2013. Kostalden er med den oprindelige mur.

Kjeldgaardsvej 4, 1v

Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget 1913 og i 2014 udgør arealet 0.3 hektar

1914(E): Jens Jacobsen.

1916(F): Ane Marie Jakobsen (1889) og Jens Jacobsen og 2 børn

1918(E): Anders Nielsen der var gift med Maren Eskildsen. Han dør den 7. marts 1920. Han var søn af Kirsten Mikkelsen og Niels Nielsen, Frederiksborggård/Løjengård. Kirsten Mikkelsen er født 1838 som datter af Anne Christensdatter og Michel Andersen, Skammergård, Fjordvej 130.

1921(E): Niels Ladefoged.

1921(F): Ane Ladefoged (1872) og Niels Ladefoged (1866) og 2 børn

1925(F): Ane og Niels Ladefoged

1926(E): Godtfred Nielsen.

1930(F): Kirsten Marie Nielsen (1901), Niels Godtfred Nielsen (1901) og en husassistent

1969(E): Morten Mortensen, der køber jorden og frasælger husene

1977(JJ): Henning Villadsen.

2014(Kr):

kb 1956

Privat eje – 1976/77 og ca.1985

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014

Gammelmandshøj fotograferet fra Kjeldgårdsvej 4

Kjeldgårdsvej 6, 1q

Ifølge BBR-registeret udgør arealet i 2014 1½ hektar

1915(E): Niels Hansen (Breum)

1916(F): Niels Hansen (1871) og Jensine Petrine Dahl (1888) og en karl

1920(Ki): Niels Hansen søn af Mette Catrine Christensen og Morten Hansen, Floutrup bliver gift den 30. januar 1920 i Selde kirke med Jensine Katrine Dahl – datter husmand Kristen Pedersen Dahl og Kirsten Marie Jensen, Junget

1921(F): Jensine og Niels Hansen og 2 børn

1925(F): Jensine og Niels Hansen og 4 børn bl.a. Morten samt en husassistent

1930(F): Jensine Katrine og Niels Hansen, 5 børn og en karl

1958(E): Jensine Katrine Hansen - enken

1960(E): Morten Breum Hansen. Morten Breum Mortensen døde i 2010 og bygningerne er revet ned for 4-5 år siden. Morten Breum Mortensen var ungkarl og er begravet på Selde Kirkegård

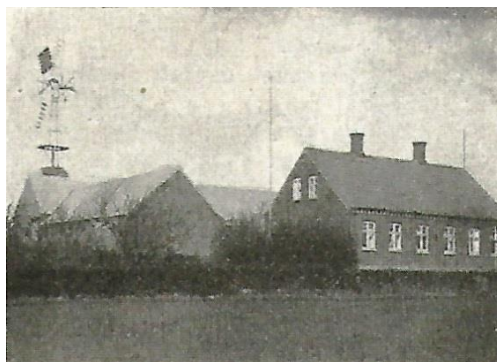
Bogforlaget ”Dana” 1946

Ejendommen har et jordtilliggende på 23½ tønder land = 13 hektar. Besætningen består 2 heste, 9 køer, 15 stk. ungvæg og 20 svin. Det angives at Niels Hansen var fisker før de blev gift i 1916

Danske gårde i tekst og billeder 1989:

Morten Breum Hansen er født 1923. Han overtog gården i 1960 efter sin mor. Arealet udgør 13,3 hektar. Stuehuset er opført 1913, men er gennemrestaureret. Stalden er opført 1913 – men ombygget i 1977, lade opført 1913 og maskinhus 1980. Der er 20 søer og slagtesvinene opfedes på gården.

NB! Den årlige produktion af slagtesvin vil være 300-350 stk.

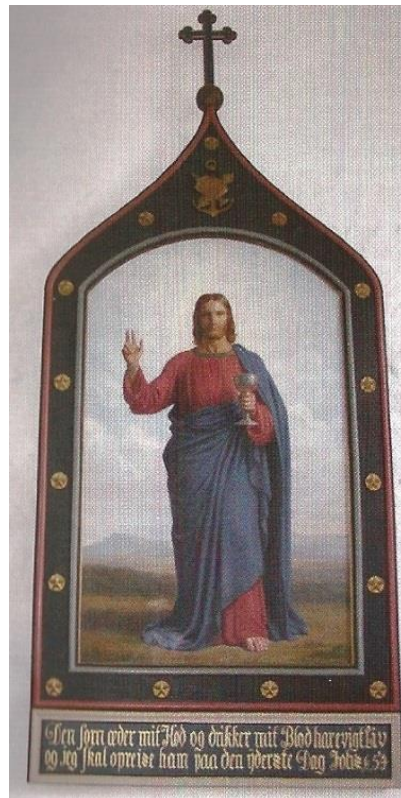

Bogforlaget "Dana" 1946

kb 1948-52 og 1952

Den gamle altertavle malet af Konstantin Hansen og dateret omkring 1869 blev ved restaureringen af kirken i 2007 flyttet til den nordre korsarm.

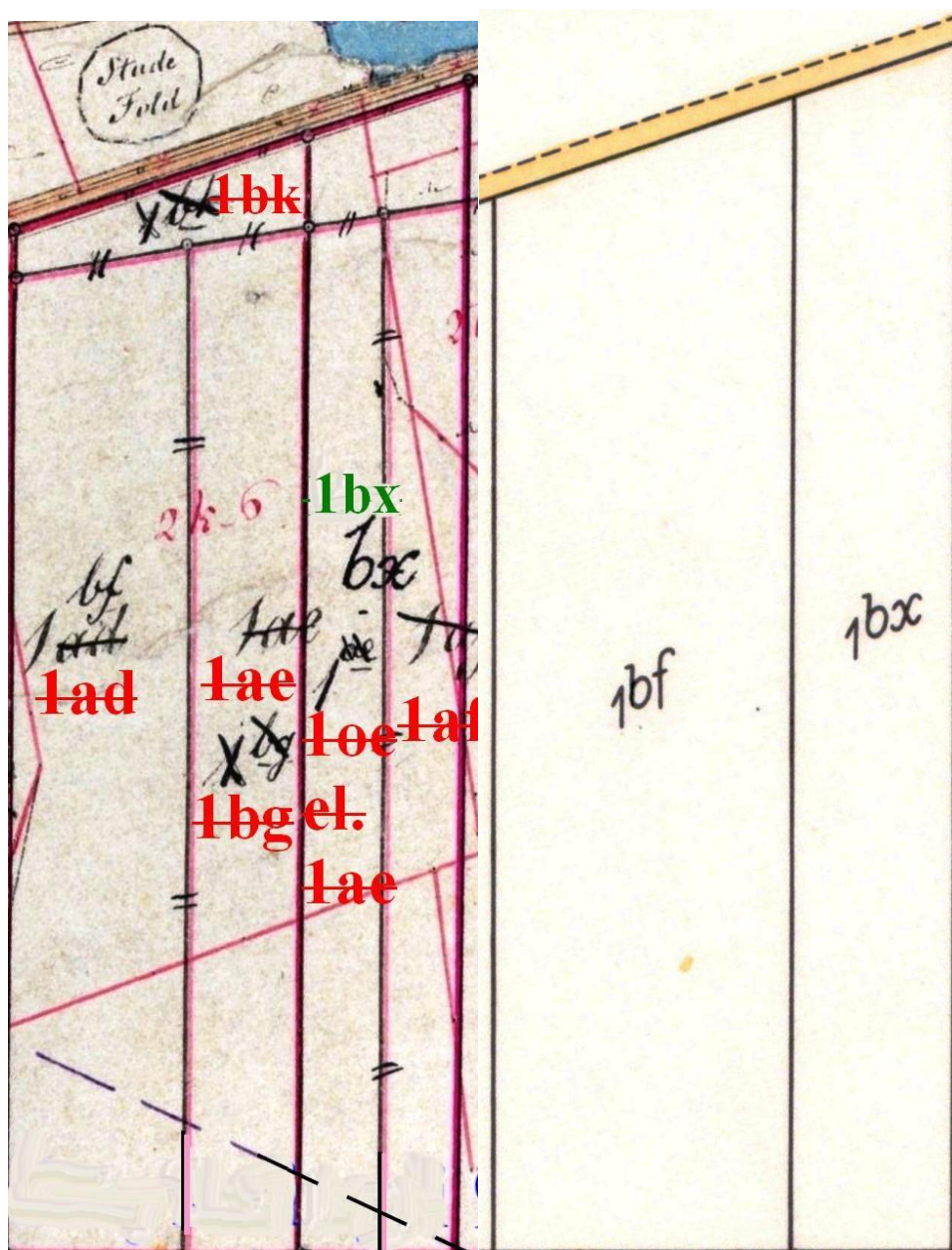

Den ny altertavle udformet af Erik Heide, Mors
Sallingweb.dk

Kjeldgaardsvej 8, 1bf

Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget i 1914 og i 2014 udgør arealet 800 m².

Matrikel **1bx** er medtaget på disse 2 kortudsnit, idet 1bx i 1959 indgår i ejendommen med 2.2 hektar

1914(E): Jeppe Pedersen på 1 bf (0-2-1-2³/₄), 1bg (0-1-2-2³/₄) og 1bk (0-0-0-2¹/₄) eller i alt 0-4-1-1³/₄ = 0.55 tdr.

1916(F): Hansine Pedersen (1872) og Jeppe Pedersen (1863) og 1 barn

1920(JJ): Mads Peder Madsen.

1921(F): Ane Madsen (1858) og Mads Peder Madsen (1872) og en pensionær

1925(F): Ane og Mads Peder Madsen og 2 personer boende

1923(JJ): Christian Thordahl Nielsen.

1936(E): Herman Andersen for 15.000 kroner og heraf løsøre på 7.700 kroner. Herman Andersen tilkøbte i 1946 af Aksel Bådsgaard på Branden, matriklerne 7c – 8b – 9e – 33f

1982(E): Anne Kirstine Villesen

1995(JJ): Henry Jørgensen, "Kjeldgaard" køber jorden og sælger husene i 1998.

1998(JJ): Peder Jessen Knudsen.

0000(JJ): P. Mark og C. Dalgaard.

2014(Kr):

Danske gårde i tekst og billeder:

Stine Villesen Metter overtog gården 1982 efter Herman Andersen's enke. Arealet er på 10 ha, hvoraf 3.5 hektar er strandeng og der er forpagtet 3.5 hektar. Stuehuset er opført 1913 og gennemrestaureret 1982 og 1983. Stald er opført 1911 og ombygget i 1983 og 1984, lade opført 1953. Der er 30 søer og produktion af slagtesvin – *svarende til en årlig produktion af 450-500 stk.*

kb 1948-52

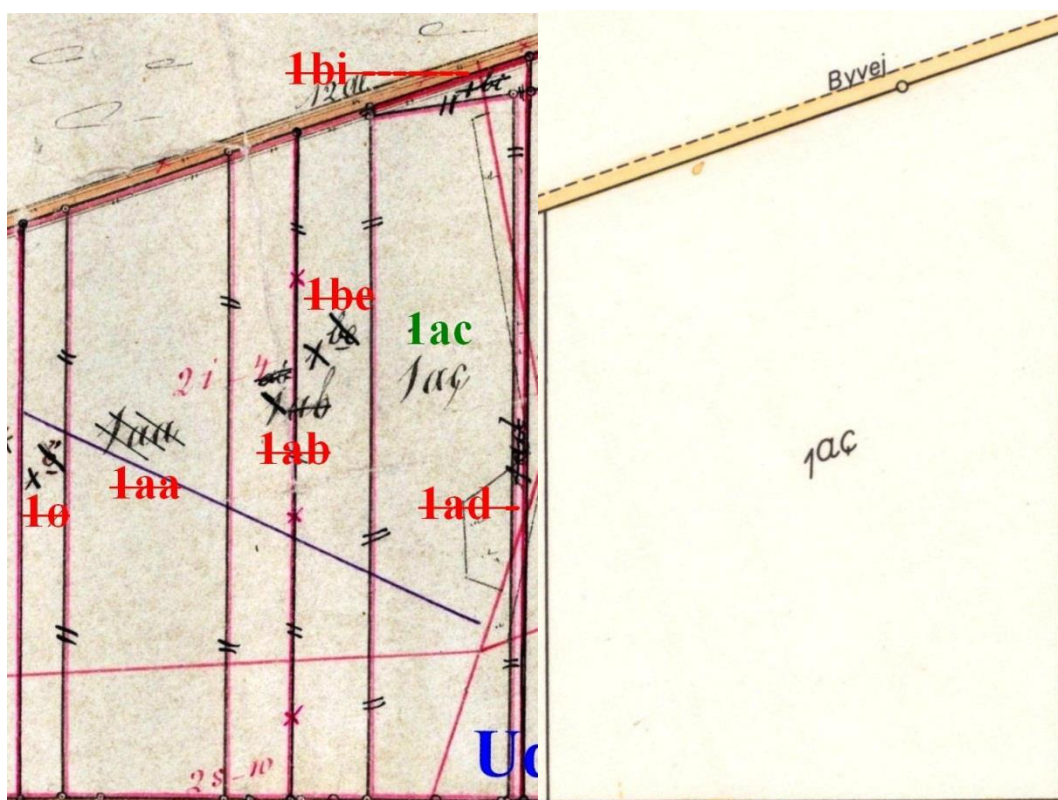
Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014

Foto: Karl Johan Thomsen - 2008

Kjeldgårdsvej 10, 1ø, 1aa 1ab og 1ac

Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget i 1913 og i 2014 udgør arealet 1 hektar

1914(E): Karl Jensen med 1ac (0-2-2-2¼), 1ad (0-0-1-1), 1be (0-1-1-¾) og 1bi (0-0-0-¾) eller i alt 0-4-1-1¼ = 0.54 tdr.
 Matrikel 1ø (0-2-2-1½), 1aa (0-2-1½), 1ab (0-1-0-2¼) eller i alt 0-4-1-2¼ = 0.55 tdr. Hvornår Karl Jensen har købt det er ikke fundet.

1916(F): Ane og Karl Jensen født 1881 henholdsvis 1880. De havde 9 børn, hvoraf den ældste var født i 1905.

Karl Jensen er født i Grønning, mens Ane Jensen født Kristiansen er født i Rødding. Den 24. marts 1905 bliver Ane mor til 2 tvillingedrenge, der overføres til Otting kirkebog. Der angives ikke fader. Den 7. november bliver Ane og Karl gift i Rødding kirke. En datter født i 1906 er ikke fundet hvor. I 1909 bor de plantørboligen i Estvad og er forpagter og får en datter døbt. I perioden 1909-1913 får de døbt 5 børn i Otting kirke bl.a. et tvillingepar. I 1909 betegnes Karl Jensen som indsidder, mens han de øvrige gange har betegnelsen vognmand. Den 18. januar 1920 dør Ane Jensen og bliver begravet på Rødding Kirkegård. Karl gifter sig efterfølgende med Jensine Jensen fra Grimstrup ved Varde og de bor i Grundvad. Det sidste vi ser til Karl Jensen og familien er konfirmation 1922, hvorefter de må være flyttet.

1918(E): Jens Christensen er født 1864 i Møgelthorum som ”uægte” barn og bliver gift 1899 i Selde kirke med Magdalene Madsen født 1869 og som datter af Mads Jensen og Ane Mikkelsdatter. Ved vielsen betegnes han som smed.

1921(E): Magdalene og Jens Christensen, landmand på Kjeldgårdsvej og 4 børn

1924(Ki): Johan Jensen (Kusk) må før 1924 have overtaget ejendommen, idet familien ved barnedåb 1924 er bosiddende på Kjeldgårdsmark. Han bliver gift 28. november 1920 med Sørine Marie Nielsen fra Selde. Johan Jensen er søn af Trine Jensen og Jens Jensen, Selde Kjærgård. Ved vielsen er forældrene bosiddende i Koldinghuse, Thorum er brevsamlere – lokalt posthus. Johan Jensen er bror til Dorthea gift med vognmand Marinus Torp i Thorum. Ved folketællingen 1916 betegnes Johan Jensen som vognmand, mens han ved folketællingen 1921 og ved dåb 1921 er møllejer i Selde.

1925(F): Sørine Jensen (1893) og Johan Jensen (1895), 3 børn og 1 medhjælper

1926(E): Mikkel Jørgensen fra Johan Jensen på 1ø, 1aa og 1ab

1930(F): Anne Jørgensen (1896) og Mikkel Jørgensen (1891), 3 børn og 1 husassistent

1926(Ki): Mikkel Jørgensen søn af gdr. Jens Jørgensen og Kirsten Marie Andersen, Junget bliver gift med Ane Madsen datter Hans Kristian Madsen og Maren Kirstine Jensen, Møgelthorum.

Ane Madsen er søster til rutebilejer Jens Christian Madsen, Præstegårdsbakken 35

1957(E): Morten Mortensen

Morten Mortensen er søn af Karen og Kristian Mortensen, Rusengvej 13 og bliver gift med Herdis Lund – datter af Asta Pedersen og Jens Brokholm Lund, Selde Kærgaard

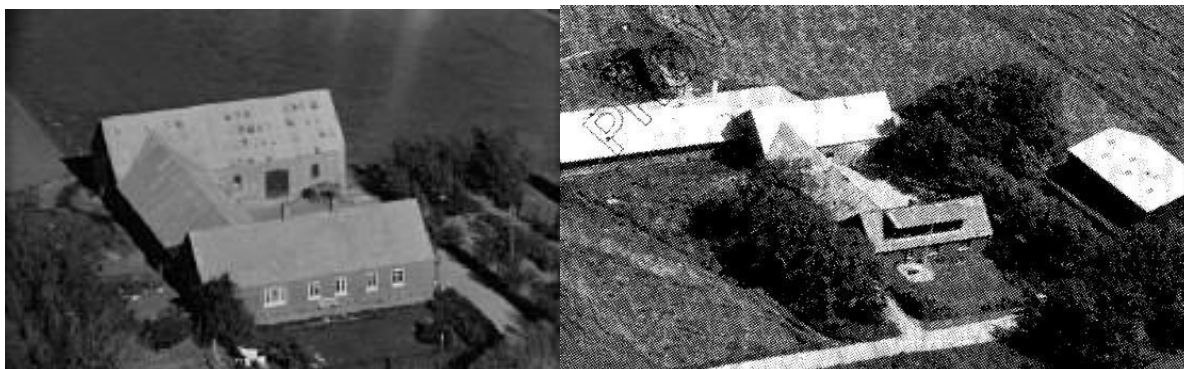
0000(JJ): Henry Jørgensen, “Kjeldgaard” køber jorden

0000(JJ): Charlotte Pedersen.

2014(Kr):

Danske gårde i tekst og billeder 1989:

Morten Mortensen er født 1926 og gift med Herdis Lund født 1933. Overtog gården 1957 efter Mikkel Jørgensen. Arealet udgør 15.1 hektar, hvoraf 7.5 hektar er tilkøbt. Stuehuset er opført 1913 og er gennemrestaureret. Stald opført 1913, ny svinestald er 1976, lade 1928 og maskinhus 1978. Der er 30 søer og produktion af slagtesvin – *hvilket vil svare til 450-500 stk.*

kb 1948-52 og Danske gårde i tekst og billeder

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014. Fra vejsiden henholdsvis gårdspladsen

Kjeldgaardsvej 12, 1bd

Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget i 1970 – men det må være en ombygning. I 2014 udgør arealet 0.15 hektar.

1915(E): Jens Sørensen på 1æ (0-0-0-¼), 1bd (0-2-1-2¾) og 1bu (0-1-3-1/4) eller i alt 0-4-1-1¼ = 0.54 tdr.

1920(E): Andreas Nielsen, der 1915 som daglejer på Kjeldgård vies til Ane Kirstine Andersen fra Floutrup

1925(E): Niels Laurids Johansen og gift 1925 med Thora Pedersen Dahl

1931(E): Jens Børsting Jensen og Mikkel Jørgensen

1931(E): Anders Strøm, fodermester i Jebjerg vies 1931 i Selde Kirke med Gudrun Sørensen fra Åsted

1933(JJ): Anders Christian Andersen Strøm.

Anders Christian Andersen Strøm er født 1904 i Oddense sogn og bliver gift den 24. oktober 1930 i Tøndering kirke med Dagny Margrethe Grove født 1907 i Tøndering som datter af snedker Jacob Pedersen Grove og Ane Eskildsen

1939(JJ): Søren Peder Christensen som er søn fra Kjeldgårdsvej 16

1942(JJ): Kresten Jepsen Eriksen.

0000(JJ): Ejvind Jepsen/Jeppesen, der også drev maskinstation

0000(JJ): Carl Gertsen gift med Anne Gertsen

1958(Ki): Jørgen Fruergaard bliver gift med Lilli Gertsen

1970(JJ): Jørgen Fruergaard – svigersøn køber huse og jord, hus, men hus frasolgt 1987
Jørgen Fruergård har ejendommen, Kjeldgårdsvej 5.

1987(JJ): Bent Jørgensen og Marie Pedersen.

1997(JJ):

2014(Kr):

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014

Kjeldgårdsvej 14, 1ae Lille Kjeldgård – i daglig tale ”bette” Kjeldgård
Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget i 1932 og i 2014 udgør arealet 1 hektar

1915: Chr. Lauridsen

Ved folketællingen 1916 er kun fundet én Chr. Lauridsen og han var godsejer på Kjeldgaard og tillige kreaturkommissær. Indtil 1932 tilhørte jorden Kjeldgård, der da blev solgt og gården blev bygget.

Christian Lauritsen/Lauridsen var kommissionær i Hamburg, hvor han skulle have tjent en formue som eksportør fra Salling ([Esben Graugaard](#)). I perioden 1912-1920 ejede han Astrup Hovedgaard i Grinderslev sogn, der i 1900 angives at være på 243 hektar ([danskeherregårde.dk](#)). I 1920 udstykkede han 104 hektar og byggede gården Astruplund.

Chr. Lauridsen er født i Tustrup i Jebjerg sogn 1869 som søn af Laust Andersen og Karen Marie Christoffersen, der datter af Dorthe Pedersdatter i Mogenstrup og som er min 1xtipoldemor. Han bliver gift med Katrine Marie Jensen, der er født omkring 1873. I 1901 har de barnedåb i Roslev kirke – Anker Møller Andersen, der 1905 får ændret navnet til Anker Møller Lauritsen. Han rejser til USA i 1922.

Ved barnedåben har de ”fornemme” faddere fra Hamborg

1901	af Fogneprøst Bakhusvej, Skive	Moderen Gund. Mads Christen an fæmme Kristine, Jebjerg	strolærene flytten Kort efter Barnets
6. Juni	af J. Skive Kirke	Kreaturhandler Ditlev Poulsen, Hamborg, Kreaturhandler Hans Perleu, Hamborg Kreaturhandler Kristen Madsen Ladefoged, Hamborg	steds et til Skive.

Ifølge [Nygårds sedler](#) befinder Chr. Lauridsen sig givetvis indtil 1924 på Astruplund

1932(JJ): Sigurd Støjberg

1935(JJ): Jens Kolding køber ejendommen for 41.000 kroner. Jens Kolding er født 1909 i Durupgårde og bliver gift med Ebba Hald Johnsen fra Åsted Skovgård. Han blev flere år bestyrer af Kjeldgård. Efter 1945 flyttede de Bostrup i Lyby, hvor han

overtog svigerfaderen's ejendom. Efter Jens Kolding blev Kristian Torp fra Tøndering bestyrer af Kjeldgård – men boede på ”bette” Kjeldgård.

1936(E): C. E. Jacobsen = Carl Erling Jacobsen var ejer af Kjeldgård og køber gården tilbage og ansætter en forpagter. C.E. Jacobsen var barnebarn af Carl Jacobsen – Ny Carlberg fonden og Glyptoteket. C.E. Jacobsen gik fallit med ”Bette” Kjeldgård ([Marianne Jørgensen](#))

1959(E): Chresten Dahl Hansen

1959(Ki): Chresten Dahl Hansen søn af Niels Hansen bliver gift med Magda Kristensen Da de overtager ejendommen er den tom for kvæg. Magda og Kresten Hansen nævnte, at Kresten i nogle år var mælkekusk med traktor og vogn. Magda's far havde også været mælkekusk.

1998: Frede Hansen

2014(Kr):

Danske gårde i tekst og billeder 1989:

Kresten Dahl Hansen er født 1929 og gift med Magda Kristensen født 1939 i Floutrup. Arealet er på 12.8 hektar. Stuehuset er bygget 1932 og gennemrestaureret. Stald opført 1932 og tilbygget 1967, lade opført 1932 og ombygget 1972, maskinhus og lagerhus til korn er opført i 1984. Der er 25 søer og dermed *en produktion af slagtesvin på 400-450 stk.*

Privat eje: Magda og Kresten Hansen

Foto: Ivar Kristoffersen – november 2014. Fra gårdspladsen henholdsvis vejsiden.

Kjeldgårdsvej 16, 1am

Ifølge BBR-registeret er stuehuset bygget 1 1914 og i 2014 udgør arealerne på 1am, 1an, 1aø og 1bt i alt 6.8 hektar.

1914(E): Hans Christensen

1916(F): Karoline Kristensen (1879) og Hans Kristian Hansen og 6 børn

1921(F): Karoline og Hans Kristensen og 6 børn bl.a. Axel født 1919

1925(F): Karoline og Hans Kristensen og 5 børn

1930(F) Karoline og Hans Chr. Christensen og 3 børn

1947(E): Aksel Christensen

0000: ?????

2014(Kr):

kb 1948-52

Kontrollforening – mælkeydelse 1934/35 – 1974/75

[Salling Landboforening/Landbo-Limfjord](#) har stillet kontrollforeningsbøger til rådighed. Der er valgt at vise oplysninger for hvert 10. år. Der er angivet race: B = Blandet, J = Jersey, Jy = Jydsk kvæg, R = RDM/Rød Dansk Malke race, K = Korthorn og S =SDM/Sortbroget Dansk Malke race. Der er beregnet gennemsnit for de enkelte. Det skal selvfølgelig erkendes, at antallet af besætninger nogle år er på et lille niveau til at beregne gennemsnit. I kolonnen yderst til højre er ydelsen angivet i kg 4% mælk, hvilket betyder, at mælken er korrigeret til en fedtprocent på 4%

1934/35

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K4	Godtfred Nielsen	K	6.5	3.937	3.68	145	3.748
K6	Niels Hansen	R	8.5	3.327	3.57	116	3.077
K8	Kr. Nielsen	R	<u>3.6</u>	<u>2.740</u>	<u>3.81</u>	<u>104</u>	<u>2.662</u>
	Gennemsnit		6.2	3.427	3.62	124	3.232

1939/40

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K4	Godtfred Nielsen	K, Jy	7.5	3.065	3.84	118	2.991

Jydsk malkekvæg

1944/45

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K4	Godtfred Nielsen	K, R	7.0	2.697	3.93	106	2.669

1949/50

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K4	Godtfred Nielsen	Bl	7.5	3.529	3.81	134	3.428

1954/55

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K4	Godtfred Nielsen	Bl	6.9	3.609	4.15	150	3.692

1959/60

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K4	Godtfred Nielsen	R	7.0	4.545	4.16	189	4.652
K6	Morten Hansen	R	<u>9.1</u>	<u>4.096</u>	<u>4.04</u>	<u>165</u>	<u>4.119</u>
	Gennemsnit		8.1	4.291	4.09	176	4.350

Nordsalling mejeri 1960

1964/65

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K6	Morten Hansen	Bl	11.7	4.199	4.12	173	4.273
K10	Morten Mortensen	Bl	7.7	4.744	4.31	205	4.965
K14	Kresten Hansen	Bl	<u>10.5</u>	<u>4.228</u>	<u>4.34</u>	<u>184</u>	<u>4.445</u>
	Gennemsnit		10.0	4.349	4.25	185	4.511

1969/70

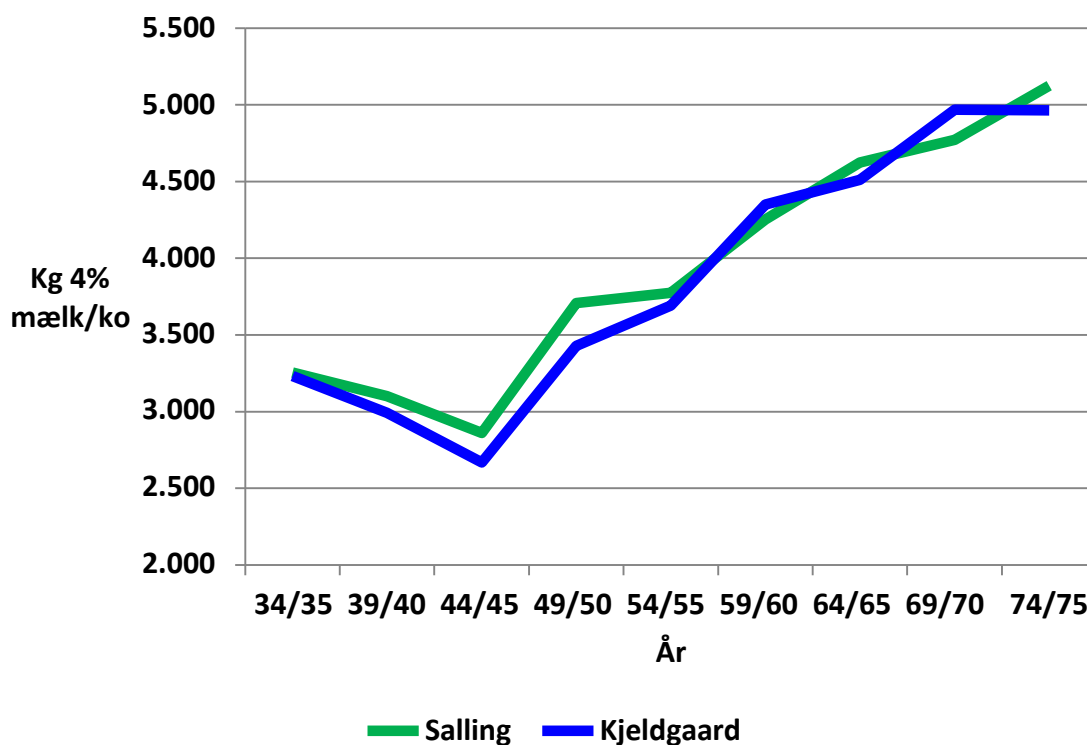
Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K6	Morten Hansen	S	10.9	4.188	4.09	171	4.240
K10	Morten Mortensen	S	16.1	4.536	4.31	196	4.754
K14	Kresten Hansen	S	<u>13.8</u>	<u>5.472</u>	<u>4.03</u>	<u>221</u>	<u>5.485</u>
	Gennemsnit		13.6	4.760	4.29	204	4.968

1974/75

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
K6	Morten Hansen	S	11.7	5.082	3.96	201	5.048
K14	Kresten Hansen	S	<u>23.5</u>	<u>5.067</u>	<u>3.80</u>	<u>193</u>	<u>4.992</u>
	Gennemsnit		17.6	5.072	3.86	196	4.964

I figur 15 er den gennemsnitlige ydelse pr. ko på Kjeldgårdsvej sammenlignet med alle køer i Salling. De to kurver følger hinanden pænt. – dog med en tendens til at mælkeydelsen på Kjeldgårdsmark er lavere end for Salling som helhed. Her bør selvfølgelig bemærkes, at det kun drejer sig om 1-3 besætninger på Kjeldgårdsvej.

Figur15: Mælkeydelse ifølge kontrolforening

Leverance af mælk til Nordsalling Mejeri

På Sundsøre Lokalhistorisk arkiv, Thorum er opbevaret regnskaber for Nordsalling Mejeri A/S. Perioden dækker alle årene fra 1924/25 indtil mejeriet ved udgangen af 1970 blev fusioneret med Skiveegens mejeriselskab. Her er dog kun gengivet hver 10. år

1924/25

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Jens Jensen	15.621	
K4	Niels Ladefoged	15.867	
K6	Niels Hansen	14.873	
K8	Christian Nielsen	7.878	
K10	Johan Kusk/Johan Jensen	5.341	
K12	Andreas Nielsen	Ikke fundet	
K14	Ejendom først bygget i 1932		
K16	Hans Christensen	11.751	

1929/30

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Jens Jensen	17.658	
K4	Godtfred Nielsen	17.658	
K6	Niels Hansen	20.571	
K8	Christian Nielsen	9.906	
K10	Mikkel Jørgensen	25.810	
K12	Niels Laurids Johansen	Ikke fundet	
K14	Ejendom først bygget i 1932		
K16	Hans Christensen	18.109	

1934/35

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Otto Nielsen	18.148	
K4	Godtfred Nielsen	24.448	8.5
K6	Niels Hansen	25.207	6.5
K8	Christian Nielsen	8.063	3.6
K10	Mikkel Jørgensen	23.665	
K12	Anders <u>Christian</u> Andersen <u>Strøm</u>	7.851	
K14	Lille Kjeldgaard	27.278	
K16	Hans Christensen	22.260	

1939/40

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Otto Nielsen	18.726	
K4	Godtfred Nielsen	20.456	7.5
K6	Niels Hansen	18.865	
K8	Herman Andersen	14.936	
K10	Mikkel Jørgensen	14.492	
K12	Søren Peder Christensen	9.604	
K14	Lille Kjeldgaard	29.763	
K16	Hans Christensen	20.525	

1944/45

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Otto Nielsen	11.938	
K4	Godtfred Nielsen	16.537	7.0
K6	Niels Hansen´s enke Jensine Katrine	16.502	
K8	Herman Andersen	12.894	
K10	Mikkel Jørgensen	12.063	
K12	Kr. Eriksen	8.998	
K14	Ikke fundet		
K16	Hans Christensen	13.427	

1949/50

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Otto Nielsen	7.385	7.5
K4	Godtfred Nielsen	23.093	
K6	Jensine Katrine Hansen	32.781	
K8	Herman Andersen	19.093	
K10	Mikkel Jørgensen	25.318	
K12	Kresten Eriksen	819	
K14	Sandsynligvis ingen kvægbesætning		
K16	Aksel Christensen	31.940	

1954/55

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Svend <u>Tage</u> Christensen	20.872	6.9
K4	Godtfred Nielsen	23.403	
K6	Jensine Katrine Hansen	33.848	
K8	Herman Andersen	19.093	
K10	Mikkel Jørgensen	25.318	
K12	Ikke fundet		
K14	Ikke fundet		
K16	Aksel Christensen	23.527	

1959/60

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Tage Christensen	19.960	6.9 9.1
K4	Godtfred Nielsen	26.109	
K6	Morten (Breum) Hansen	31.754	
K8	Herman Andersen	29.764	
K10	Morten Mortensen	26.109	
K12	Carl Gertsen	11.219	
K14	Chr. (Dahl) Hansen	21.424	
K16	Aksel Christensen	30.692	

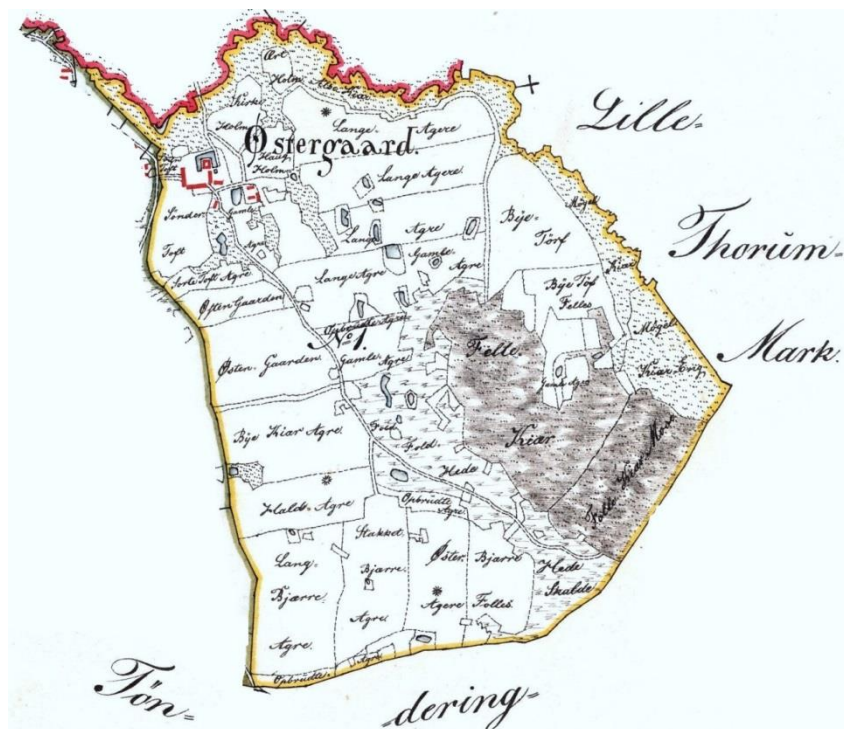
1964/65

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Tage Christensen	19.752	11.7 7.7 10.5
K4	Godtfred Nielsen	25.234	
K6	Morten Hansen	45.404	
K8	Herman Andersen	29.764	
K10	Morten Mortensen	32.461	
K12	Carl Gertsen	17.783	
K14	Chresten Hansen	40.310	
K16	Aksel Christensen	33.730	

1969/70

Adr.	Navn	Mælk, kg	Årskøer
K2	Tage Christensen	22.785	
K4	Nedlagt landbrugsejendom		
K6	Morten Hansen	50.988	10.9
K8	Herman Andersen	34.741	
K10	Morten Mortensen	73.839	16.1
K12	Carl Gertsen	511	
K14	Kresten Hansen	80.676	13.8
K16	Aksel Christensen	51.143	

Udstykning fra Østergaard – Bjergby

Ifølge mindebogen over Else og Jens Peder Møller blev der i 1914 opkøbt 150 tdr. land – svarende til 82.7 hektar fra Østergaard til udstykning af husmandsbrug. I realregisteret angives hartkornet til $11-7-1-2\frac{3}{4} = 11.93$ tdr. Matrikelnummeret angives til 1h, hvilket jo betyder, at ejendommene på Bjergby er udmatrikuleret fra 1h. Fastholdes de 150 tdr. land som det endelige salg, svarer det til, at der skal 6.9 hektar til pr. tønder hartkorn. På generalforsamlingen 1915 nævnes, at det gik trægt med salget af jorden. Seks personer købte 2 parceller, så der kunne oprettes 14 ejendomme, men der blev reel kun oprettet 10 ejendomme, idet 3 parceller ret hurtigt blev opkøbt og en blev aldrig bebygget. Husmandsbrugene ligger på Bjergbyvej i Aasted. Figurerne 1, 2, 3 og 4 viser placeringen af udstykningen, ejendommene m.m.

Efter etableringen af husmandsbrugene i 1914 er der handlet små arealer indbyrdes mellem de enkelte ejere. Realregisterne ([Sundsøre Lokalhitoriskarkiv](#), [Thorium](#) og [arkivalieronline.dk](#)) er desværre ikke entydige. Nogle af de ældste oplysninger angående købet i 1915-20 er omskrevet, så man ikke kan finde de oprindelige oplysninger, hvorfor der vil være usikkerhed angående nogle arealer. Arealerne på 1z - figur 3 ses ikke på noget tidspunkt, at indgå i en ejendom, men er overflyttet til 1a under Østergaard hovedgård i 1999. Matr. 1i er 1958 overflyttet til 1a under Østergaard hovedgård og er ikke på noget tidspunkt set indgået i en ejendom. Matrikel 1L er ligeledes aldrig set indgået i en ejendom, men er på et tidspunkt overflyttet til Nissum 2a. I figur 3 ses yderst til højre matriklerne 1ai, 1ak, 1al, 1am og 1an, der først omkring 1955 indgår i ejendomme på Bjergby. De 5 matrikler har alle godt 1.6 ha hver eller i alt 8.2 hektar.

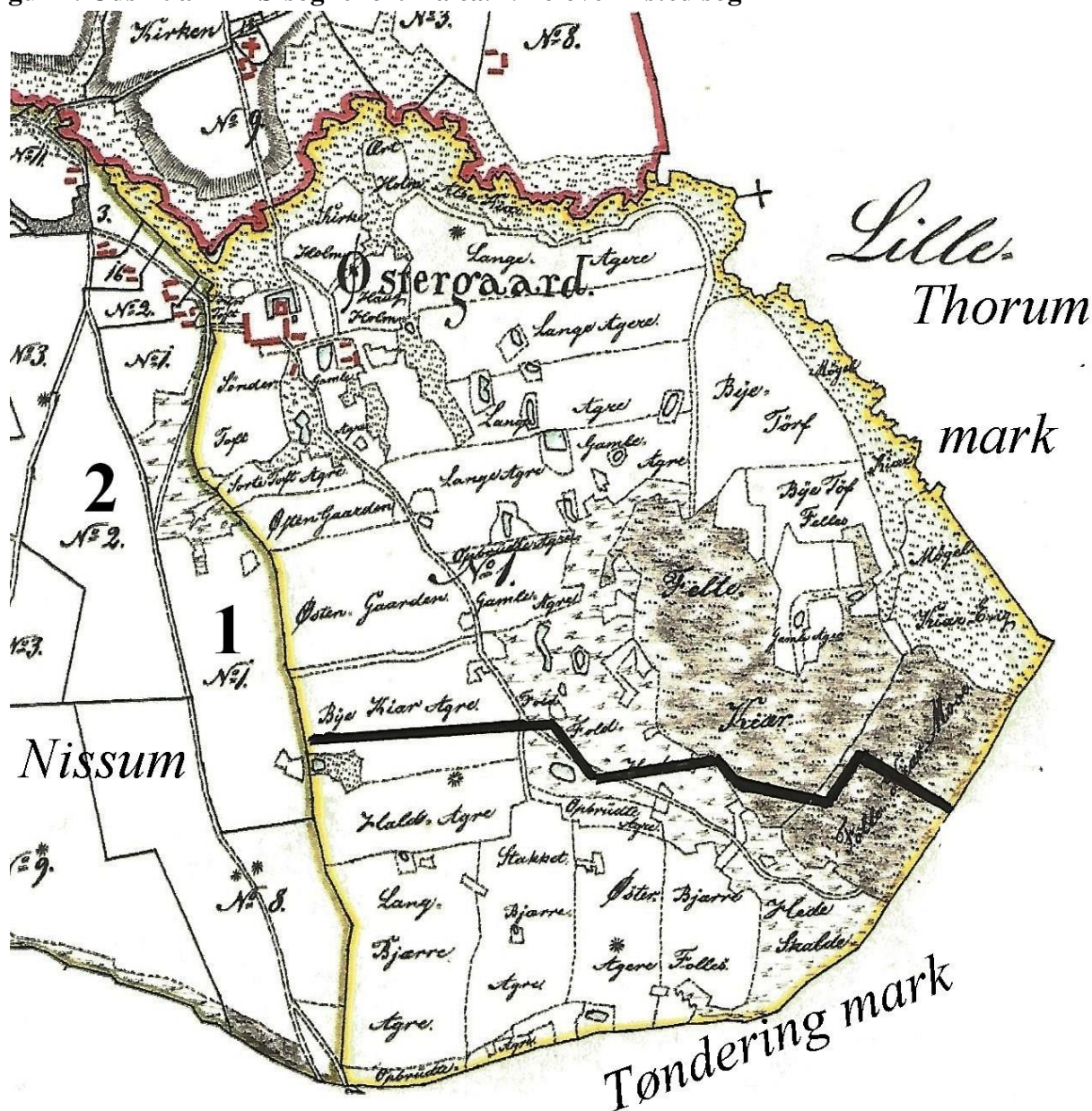
På følgende kortudsnit (KMS-kort) ca. 1816 ses Østergårds ejerlav's placering i forhold til Lillethorum, Nissum og Tøndering ejerlav. Med sort streg (nederst) er angivet Bjergby. Bemærk, at der til højre indgår hede- og mosearealer, hvilket især gælder for Bjergbyvej 11.

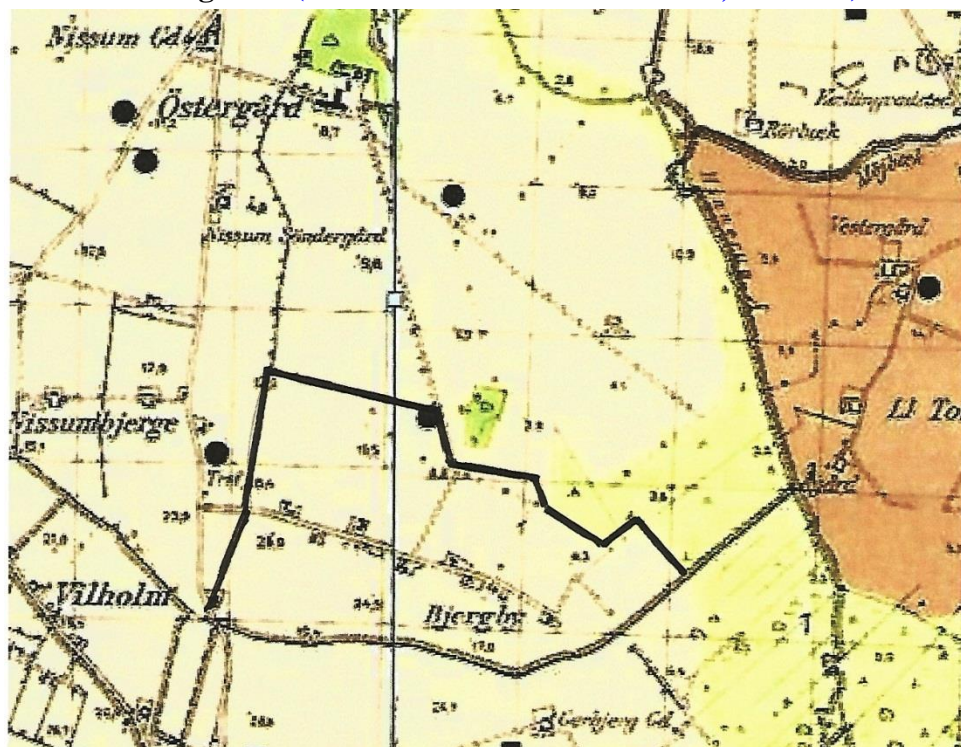
Sammenlignes figur 1 og 2 er der dog ikke hel overensstemmelse med hensyn til hedejord/mosejord til Bjergbyvej 11, men her må vi holde os til, at der for Bjergbyvej 11 skal godt 15 hektar til én tdr. hartkorn – altså jord med dårlig dyrkningsværdi.

Både figur 1 og 2 viser Bjergby's placering i forhold til Østergaard og Aasted kirke – samt naboejerlav. I figur 1 ses placering af bygninger på matrikel 1 og 2 under Nissum ejerlav. Matrikel 2 svarer til Åsted Byvej 50 = Nissumgård.

Figur 1: Udsnit af KMS-sognekort fra ca. 1916 over Åsted sogn

Figur 2: Jordklassificeringskort (Sundsøre Lokalhistorisk arkiv, Thorum)

På kortet er med en sort streg (nederst) angivet Bjergby. Det helt lyse område er grov lerblandet sandjord – fin lerblandet sandjord. Det gule område nord for Bjergby og indtil Lillethorum er humusjord – d.v.s. eng og/eller tørvejord. Lillethorum har lerjord

Figur 3: Historisk kort (1928-1940) – KMS.

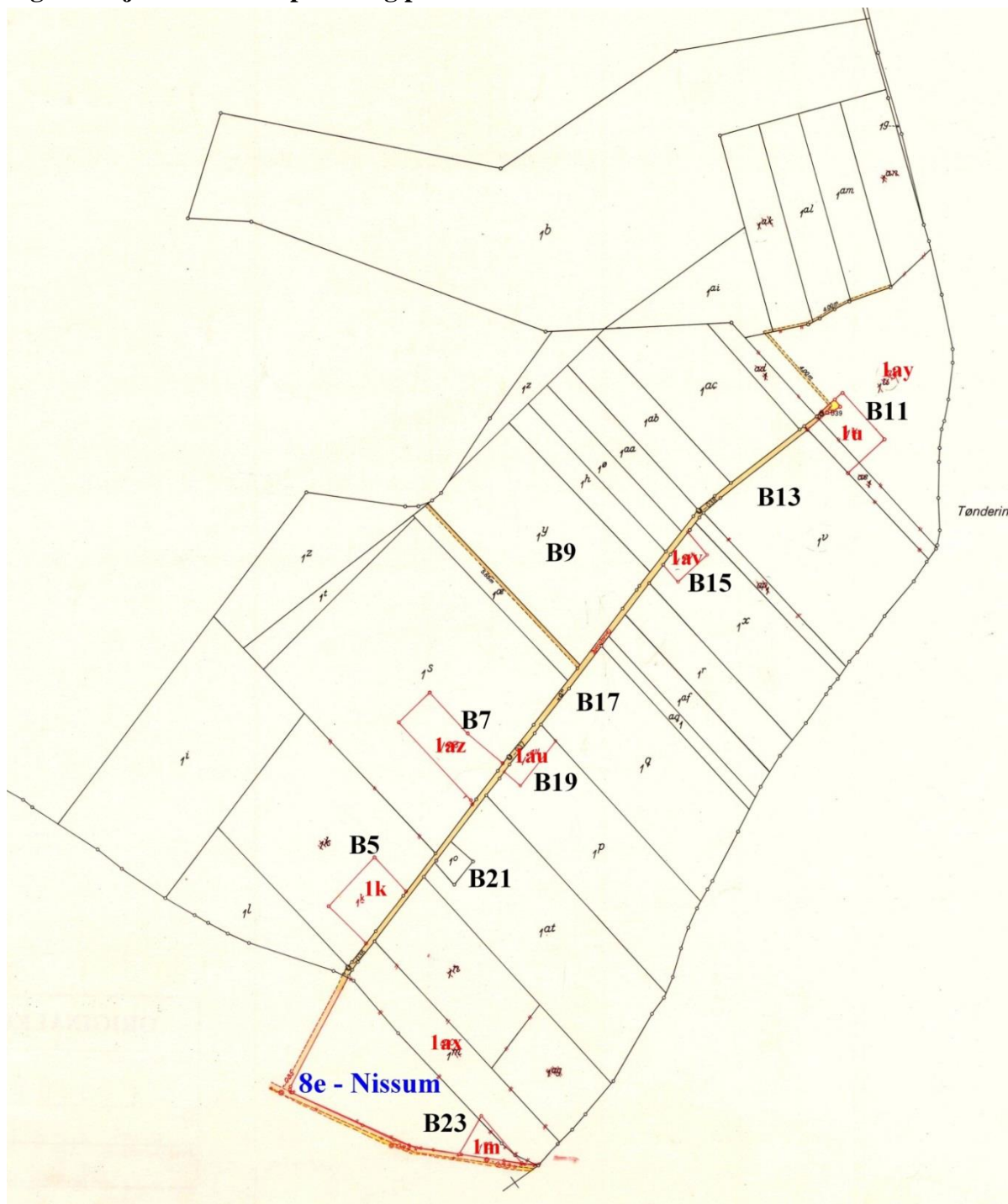

Historiske kort 1928-1940: [KMS-kort](#)

Stregen under **B23** og over Gerbjerggaard angiver grænsen til Tøndering sogn.

Figur 4: Ejendommenes placering på

Bjergby

I figur 5 angives, hvem der oprindeligt købte de enkelte parceller ([mindebogen for Else og Jens Peder Møller](#)).

Figur 5: Oversigt over de enkelte ejendomme

Navn	Adresse	Matrikel	Hektar	Hartkorn	Ha/hartkorn
Niels Skyldahl ⁰⁾	Bjergbyvej 5	1k	5.5	1.08	5.1
Peder Jensen Toft ¹⁾		1n	4.4	0.80	5.5
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 7	1s	10.0	1.81	5.5
Jens Sønder Jensen	Bjergbyvej 9	1y	5.0	0.60	8.3
Jens Sønder Jensen	Bjergbyvej 9	1h	1.1	0.13	8.8
Thomas Dahl ²⁾		1r	2.9	0.47	6.1
Jens Chr. Jensen ³⁾	Bjergbyvej 11	1u	5.5	0.38	14.7
Jens Chr. Jensen ³⁾	Bjergbyvej 11	1ad	0.5	0.04	12.3
Hans Nielsen	Bjergbyvej 13	1v	5.5	0.75	7.4
Hans Nielsen	Bjergbyvej 13	1ab	1.7	0.18	9.1
Laurids Krogh	Bjergbyvej 15	1x	3.2	0.58	5.6
Laurids Krogh	Bjergbyvej 15	1ø	1.1	0.14	8.0
Martin Sigaard	Bjergbyvej 17	1q	4.6	0.71	6.5
	Bjergbyvej 17	1ac	3.1	0.26	12.0
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 19	1p	4.4	0.75	5.9
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 19	1aa	1.1	0.13	8.8
Mathias Andersen ⁴⁾	Bjergbyvej 21	1o	4.4	0.75	5.9
Mogens Hansen	Bjergbyvej 23	1m	<u>2.2</u>	<u>0.32</u>	<u>6.9</u>
Sum: 10 besætn.			66.2	9.87	6.7
Gns.:			6.8	1.00	
Jens Søgaard ⁵⁾	1i		6.6	(1.18)	
Georg Nielsen ⁶⁾	(1L)		1.9	?	
Køb efter 1917 ⁸⁾ :					
Nissum 8d		1l	2.1	0.23	8.9
Østergaard 1a		1t	0.7	(0.11)	
		1z	3.4	(0.40)	
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 7	1æ	0.8	(0.11)	
		1æ,1ap,1aq	<u>1.8</u>	<u>0.19</u>	
Sum⁹⁾			83.5	12.09+?	
Ved udstyknigen			82.7	11.93	

⁰⁾ Niels Skyldahl boede aldrig på Bjergbyvej 5. Niels Jensen Skyldahl havde matrikel 8a under Nissum ejerlav – se sognekortet/figur 1 nederst.

¹⁾ Indgår ret hurtig i Bjergbyvej 5. Peder Jensen Toft kom fra Tøndering

²⁾ Indgår allerede 1919 i Bjergbyvej 9. Thomas Dahl kom fra Yttrup

³⁾ På KMS-kortet angives, at ejendommen ligger på hede arealer se figur 1 og 2

⁴⁾ Mathias Andersen dør i marts måned 1918 i en alder af 53 år, men ejendommen drives videre af enken Nielsine Katrine Andersen

⁵⁾ Jens (Nielsen) Søgaard havde en større gård under Nissum ejerlav – matrikel 2 - figur 1
Der er lidt usikkerhed angående hartkorn.

- 6) Er fundet ved folketællingen 1916, men ikke senere. Han har betalt 2.459 kroner for sin jordlod, hvilket vil svare til ca. 2 hektar, så det kan dreje sig om matr. 1L. I regnskabsbog for udstykningsforeningen ([Skive Byhistorisk arkiv](#)) angives arealet til 1.93 hektar..
- 8) Bortset fra matr. 1L og 1z drejer det sig om små arealer, der kan være solgt fra de oprindelige hovedmatrikler. Hartkorn i parentes er beregnet ud fra jordens klassificering.
- 9) Der ses en afvigelse på 0.8 hektar, men da nogle af tallene er beregnet ud fra kort og klassificering kan det det være forklaringen på afvigelsen, der udgør 1-2 procent.

I mindebogen angives priserne for de enkelte parceller og som fremgår af figur 6. Yderst til højre er angivet jordens klassificering, der beregnet ud fra figur 9

Figur 6: Købsprisen på de købte ejendomme

Navn	Adresse	Kroner	Hektar	Kroner pr.		Klasse
				Hektar	Hartkorn	
Jens Chr. Jensen	Bjergbyvej 11	5.000	5.5	906	13.333	0.8
Martin Sigaard	Bjergbyvej 17	3.174	3.1	1.013	12.189	7.4
Hans Nielsen	Bjergbyvej 13	1.725	1.7	1.045	9.462	4.4
Jens Sønder Jensen	Bjergbyvej 9	1.150	1.1	1.045	9.200	7.1
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 19	1.150	1.1	1.045	9.200	4.7
Laurs Krogh	Bjergbyvej 15	1.150	1.1	1.045	8.333	5.6
Jens Chr, Jensen	Bjergbyvej 11	575	0.5	1.117	13.789	9.1
Hans Nielsen	Bjergbyvej 13	6.422	5.5	1.163	9.067	9.9
Martin Sigaard	Bjergbyvej 17	5.400	4.6	1.176	7.596	11.8
Jens Sønder Jensen	Bjergbyvej 9	5.850	5.0	1.181	9.809	8.3
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 7	13.000	10.0	1.250	7.647	12.8
Mathias Andersen	Bjergbyvej 21	5.600	4.4	1.269	7.441	13.2
Niels Chr. Nielsen	Bjergbyvej 19	5.600	4.4	1.270	9.493	11.9
Mogens Hansen	Bjergbyvej 23	2.800	2.2	1.272	8.742	11.4
Niels Skyldahl	Bjergbyvej 5	7.013	5.5	1.272	6.494	16.6
Thomas Dahl		4.050	2.9	1.400	8.544	10.9
Laurs Krogh	Bjergbyvej 15	4.550	3.2	1.404	7.800	11.2
Peder Toft Jensen		<u>7.000</u>	<u>4.4</u>	<u>1.578</u>	<u>8.750</u>	<u>11.7</u>
Sum/gns.:		82.209	66.2	1.242	8.329	
Jens Søgaard	Matr. 1i	8.153	6.6	1.232	(6.909)	15.7
Georg Nielsen		<u>2.459</u>	1.9	1.274		
Sum		91.821				

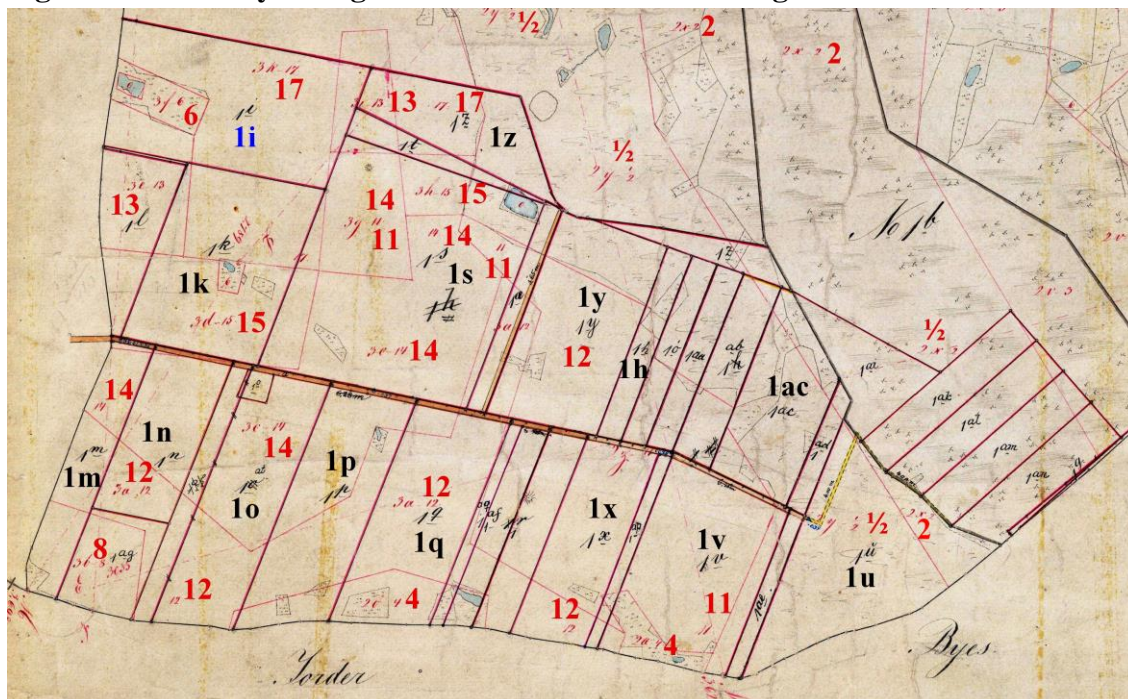
Bemærkninger:

Der er stor variation i prisen pr. hektar. Den store parcel på Bjergbyvej 11 koster kun 906 kroner pr. hektar, men der er også tale om meget dårlig jord - jvnf. klasse 0.8. Den dyreste parcel pr. hektar er på 1.578 kroner pr. hektar. Prisen pr. tønder hartkorn varierer fra knap 6.500 kroner til knap 14.000 kroner.

Jordens dyrkningskvalitet.

Forud for 1844-matriklen blev Danmark's jorde meget nøje vurderet i forhold til deres dyrkningskvalitet. Jorden blev bedømt ud fra en skala fra 0 til 24, hvor 24 var det allerbedste jord. Ved generalforsamlingen 1914 i Skive Omegns Udstykningsforening (S.O.U.) nævner [Jens Peder Møller](#), at jorden på Østergaard er af fortrinlig beskaffenhed, hvilket bekræftes af figur 8. På figuren er med **røde tal** angivet klassificeringen af jorden. Med **sort tekst** er angivet matrikelnumrene. Arealer "nord" for matrikel 1z og 1y er angivet med takst $\frac{1}{2}$ og 2 – d.v.s. arealer, der er hede.

Figur 7. Jordens dyrkningskvalitet = klasse/klassificering

I figur 9 er angivet de enkelte ejendomme's dyrkningsværdi dels i hektar pr. tønder hartkorn og dels ved klassificeringen af jorden. Der ses at matriklerne 1n, 1o og 1p er samme størrelse med hensyn til hartkorn, men dog med lidt forskel i klassificering. For 1m og 1v er dyrkningsværdien i hartkorn næsten det samme, men med en forskel i klassificering. Opmålingen af klassificeringen er foretaget ud fra figur 6 – dog 2 gange, men nogen usikkerhed vil der dog være.

Figur 8. Hektar pr. tdr. hartkorn og klassificering

Adresse	Matrikel	Hektar	Hektar/hartkorn	Klassificering
Bjergbyvej 5	1k	5.5	5.1	16.6
Jens Søgaard	1i	6.6	(5.6)	15.7
Bjergbyvej 21	1o	4.5	5.9	13.2
Bjergbyvej 7	1s	10.0	5.5	12.8
Bjergbyvej 19	1p	4.4	5.9	11.9
Bjergbyvej 17	1q	4.6	6.5	11.8
	1n	4.4	6.6	11.7
Bjergbyvej 23	1m	2.2	6.9	11.4
Bjergbyvej 15	1x	3.2	5.6	11.2
	1r	2.9	6.1	10.9
Bjergbyvej 13	1v	5.5	7.4	9.9
Bjergbyvej 9	1y	5.0	8.3	8.3
Bjergbyvej 9	1h	1.1	8.8	7.1
Bjergbyvej 23	8e – Nissum	3.9	9.3	6.0
Bjergbyvej 15	1ø	1.1	8.0	5.6
Bjergbyvej 19	1aa	1.1	8.8	4.7
Bjergbyvej 13	1ab	1.7	9.1	4.4
	1ai,1ak,1al	4.9	9.1	3.0
Bjergbyvej 17	1ac	3.1	12.0	2.7
Bjergbyvej 11	1u	5.5	14.7	0.8

I figur 9 og 10 er tallene fra figur 9 nøjere analyseret. Der er valgt at dele oplysningerne i 3 grupper

Figur 10: Grupper opdelt efter prisen pr. hektar

Gruppe	Hektar pr. parcel	Hartkorn pr. parcel	Hektar/hartkorn	Kroner pr.	
				Hektar	Tdr. hartkorn
1	2.3	0.20	11.4	982	11.198
2	4.4	0.62	6.6	1.208	7.996
3	5.1	0.91	5.6	1.351	7.508

Bemærkninger:

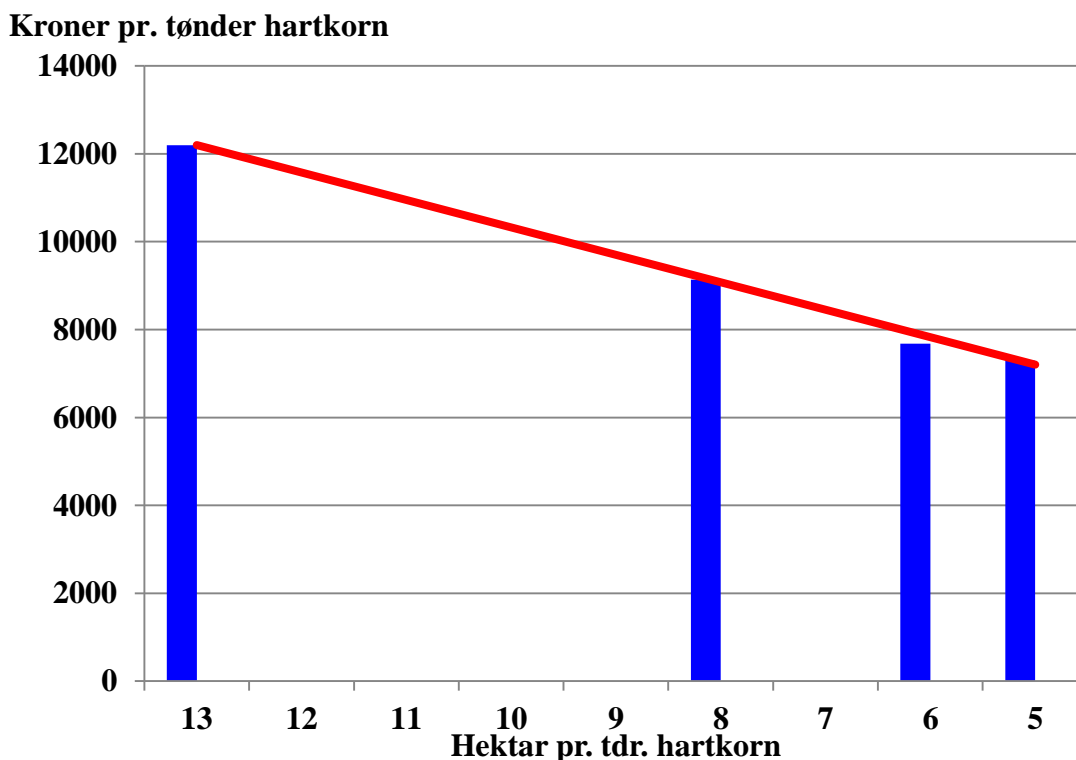
- * Med bedre dyrkningsværdi = hektar pr. tdr. hartkorn fås stigende priser pr. hektar
- * Med stigende pris pr. hektar fås en faldende pris pr. tdr. hartkorn

Ved generalforsamlingen i december 1915 udtalte Jens Peder Møller bl.a.: *Man skulle tro, at Jorden blev revet bort, saa snart S:O.U fik saadanne markjorde i Hænde, men nej! De private Jordsælgere, som udstykker Gaarde paa Spekulation, har derimod let ved at sælge dårlig til forholdsvis høj Pris. Det kommer måske af at Køberen gerne vil have de fleste mulige Tønder Land. Det er ikke gaaet op for Folk, at Jord til 700 kr. pr. Td. Land (= 1.360 kroner pr. hektar) i Reglen er billigere end den, der koster 250 Kr. pr. Tdr. land (= 450 kroner pr. hektar).*

Figur 10 viser dog, at S.O.U. ikke selv har levet op til Jens Peder Møller's udtalelser. Hvis prisen skulle have været det samme pr. tdr. hartkorn så har gruppe 1 betalt en overpris på 325 kroner pr. hektar. Gruppe 2 har betalt en overpris på ca. 150 kroner pr. hektar.

I figur 11 er tallene fra figur 9 og 10 omsat i søjler og med tilføjelse af en tendenslinie (**Rød linie**) svarende til den sandsynlige sammenhæng. Den statistiske sikkerhed er meget høj og det kan derfor konkluderes, at med stigende dyrkningsværdi = (hektar pr. tønder hartkorn), hektar er der faldende priser pr. tdr. hartkorn.

Figur 11. Sammenhæng mellem prisen pr. hektar og prisen pr. tdr. hartkorn

En analyse efter dyrkningsværdi (Hektar pr. tdr. hartkorn) og prisen pr. tønder hartkorn viser, at en forbedring på én enhed i dyrkningsværdi giver et markant fald på 625 kroner, hvilket bekræfter, at de dårligste jorde er betalt med en overpris

I figur 12 er foretaget en sammenligning af situationen ved udstykningsen og i 2014. I årenes løb er der foretaget mange handler, og der er bl.a. sket flytning til ejerlavene Nissum by og tilbage til hovedparcellen 1a = selve Østergaard. Kun 2 ejendommene Bjergbyvej 7 og Bjergbyvej 9 kan siges, at være ”erhvervsjendomme” i 2014, mens de øvrige må betegnes som hobbylandbrug (0.25-1.0 hektar).

Figur 12: Sammenligning ved udstykningen med 2014.

Adr.	Udstykning		2014			
	Matr.	Ha	Matr.	Ejerlav	Hektar	Hektar
B5	1k, 1n	9.9	1k	Østergaard		0.67
B7	1h/1s	10.4	1 az	Østergaard		1.00
B9	1y, 1h	6.1	1y	Østergaard	4.95	
			1h	Østergaard	1.11	
			1r	Østergaard	1.72	
			1x	Østergaard	3.24	
			1ø	Østergaard	1.10	
			1af	Østergaard	1.17	
			1am	Østergaard	1.64	14.93
B11	1u, 1ad	6.2	1u	Østergaard		0.63
B13	1v, 1ab	6.9	1v	Østergaard		1.52
B15	1x, 1ø	4.3	1av	Østergaard		0.22
B17	1q, 1ac	7.7	1q	Østergaard	4.59	
			1ac	Østergaard	3.13	
			1aq	Østergaard	0.56	8.28
B19	1p, 1aa	5.4	1au	Østergaard		0.25
B21	1o	4.5	1o	Østergaard		0.25
B23	1m	2.4	1m	Østergaard		0.27
	1i	6.5				
	1L	2.1				
	1z	<u>3.4</u>				—
Sum		75.8				28.0
150 tdr. land	=	82.7				

Det må konstateres, at i 2014 dyrkes kun 28 hektar = 34% af det oprindelige areal udstykket fra Østergård.

danskeherregarde.dk

Ejendoms historie

Til belysning af de enkelte ejendomme er primært anvendt følgende oplysninger:

- * Ejendomsoplysninger (E) fra realregister ([Sundsøre Lokalhistorisk Arkiv, Thorum og arkivalieronline.dk](#))
- * Brandforsikringspolicer (B) ([Poul Emil Kristensen, Bjergbyvej 15](#))
- * Folketællinger (F) 1916, 1921, 1925 og 1930 fra [arkivalieronline.dk](#)
- * Kirkebøger (K) – primært fra Aasted sogn, men også fra omliggende sogne.

Der foreligger brandpolicer fra 5 ejendomme. På dokumenterne er bygningerne angivet med skitse (længde, bredde og højde). Disse skitser er under de pågældende ejendomme omtegnet og tilbygninger og nybygninger (hønsehus) er angivet med blå streg. Dog er hønsehusene ofte placeret i stor afstand fra den andre bygninger og er derfor ikke med på tegningen. I ko- og svinestald er anvendt hvælvinger og kan se ud som på nedenstående billede

Billedet har ikke relation til Bjergby, men kostaldene kunne have set således ud.

Bjergbyvej 5

Matr. 1k og 1n. Stuehus og 2 driftsbygninger er bygget i 1936

1916(E): Niels Skyldahl køber matrikel 1k med 5.5 ha for 7.013 kroner. Og tilkøber senere matrikel 1n på 2.7 hektar.

Niels Jensen Skyldahl er gift med Jensine Karoline Jensen Dahlgaard. De har aldrig boet på stedet, men har drevet jorden indtil 1936.

1936(K): Kristian Randeris bliver gift med datteren Kirstine Skyldahl

1978(E): Jens Martin Skov

1992(E): Anette Sørensen og Jens Chr. Jensen

1995(E):

2014(Kr):

Kopi af privatejet luftfoto

Foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Stuehuset er fotograferet fra gårdspladsen, mens udsnittet af staldbygningen er fotograferet fra bagsiden

Danske gårde i tekst og billeder

Jens Martin Skov 1954 i Jebjerg og gift med Gerda Hansen - født 1953 som datter af Niels Hansen, Bjergbyvej 13. Der er et areal på 10 ha. Stuehuset er renoveret 1984 og 1987. Drives som planteavlsgård med korn og raps.

Bjergbyvej 7

Matrikel 1s – i 2014 1az

1915(E): Niels Chr. Nielsen køber matrikel 1s på 10.4 hektar for 13.000 kroner

1918(B): Anton Jeppesen

1919(B): Emil Knudsen

1921(F): Emil Knudsen (1894) og Juliane Knudsen (1894) og 1 tjenestekarl

1925(F): Emil Knudsen og Juliane Knudsen

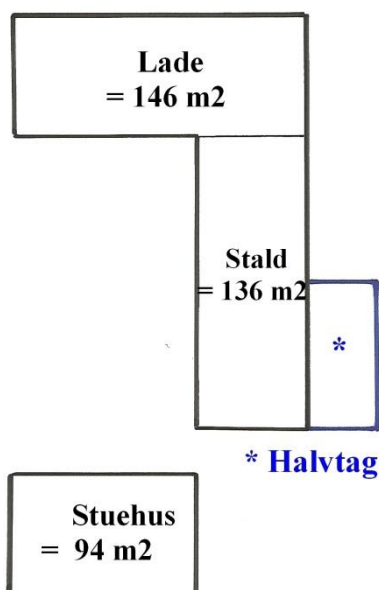
1930(F): Emil Knudsen og Juliane Knudsen, 1 barn og en tjenestekarl.

1931(B): Emil Knudsen

195x(E): Kr. Dyhrberg Nielsen er gift i Junget 1953 som Kristian Nielsen og med Nielsine Katrine Brunsgaard født 1931, Fjordvej 131, Junget

Kristian Dyhrberg Nielsen er født i Tøndering 1923 som søn af Karl Nielsen og Marie Thomasine Jensen Gravgaard, der i 1927 flytter på Grætrup Hede, Vejsmarkvej 24.

2014(Kr):

Ved tegning af brandforsikring den 17. november 1915 blev stuehuset sat til 4.000 kroner, mens ko-, svine- og hestestald sat 3.375 kroner og laden til 2.000 kroner. En husmølle på laden blev sat til 1.125 kroner. Summen blev 10.700 kroner. Allerede i 1918 blev den samlede sum sat til 15.500 kroner, der i 2013-priser svarer til godt 470.000 kroner. I 1919 blev summen hævet til 22.900 kroner. I 1931 var der opført et hønsehus på 24 m², der blev placeret 13½ meter fra stalden. Til stalden var en vognport som halvtag og på 35 m². I beskrivelsen nævnes, at der en kælder på godt 4 m².

Sundsøre Lokalhistorisk arkiv, Thorum

Foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Fotograferet fra gårdspladsen henholdsvis fra havesiden. Efterfølgende foto er taget fra Bjergbyvej 15 og viser ”bagsiden” af stalden.

Danske gårde i tekst og billeder 1988

Ejes af Per og Tage Laursen I/S. Arealet er 31hektar, hvoraf 1.5 hektar er eng. Gården drives sammen med Tønderingvej 70, der har mælkeproduktion. Ungdyrene og goldkøerne er opstaldet på Bjergbyvej 7

Bjergbyvej 9

Matr. 1y og 1h. Stuehus bygget 1917/18

1916(F): Jens Sønder Jensen (1889) og Karen Jensen (1890) og et barn

1917(E): Jens Sønder Jensen køber matrikel 1y og 1h på 6.1 hektar for 7.000 kroner. Ifølge barnedåb er Jens Sønder Jensen gift med Karen Pedersen

1919(E): Chr. Kjær Madsen. Ifølge barnedåb er han gift Kirstine Mortensen

1921(F): Kristian Kjær Madsen (1889) og Kirstine Madsen, 1 barn og 1 logerende

1925(F): Kristian Kjær Madsen og Kirstine Madsen, 2 børn og en tjenestekarl

1930(F): Kristian Kjær Madsen og Kirstine Madsen, 2 børn og 1 tjenestekarl

1948(E): Svend Nielsen er født 1923 i Tøndering og gift 1945 i Jebjerg med Gudrun Kristensen født 1921

Svend Nielsen døde i 2008 og Gudrun Nielsen i 2009. De er begge begravet på Åsted Kirkegård

1990(E): Karl Dyhrberg Nielsen køber matrikel 1y, 1h, 1r, 1af, 1ø, 1am og 1x for godt 1 mill. kroner og en vurdering på 910.000 kroner

Karl Dyhrberg er søn af Kr. Dyhrberg Nielsen og Sine Brunsgaard, Bjergbyvej 7.

Han ejer også Bjergbyvej 17.

Foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Danske gårde i tekst og billeder 1988:

Svend Nielsen født 1923. Arealet er på 15 hektar, hvoraf de 5.5 hektar er tilkøbt. Der er 1.6 hektar eng. Stuehuset er fra 1916 og tilbygget 1937 og 1964. Stald og lade er opført 1916. Ny stald og lade opført 1964 og maskinhus 1978. Gården drives udelukkende som planteavlsgård med korn og raps.

Bjergbyvej 11

Matr. 1u og 1ad Stuehus bygget 1917

1916(E): Jens Chr. Jensen køber matr. 1u og 1ad på 6.2 hektar for 5.575 kroner

1921(F): Jens Kr. Jensen (1882) og Petrine Jensen (1881), 1barn og 2 plejebørn

1925(F): Jens Kr. Jensen og Petrine Jensen, 2 plejebørn

1930(F): Jens Kr. Jensen og Petrine Jensen

1946(E): Edith og Emil Kristensen

1774(K): Emil Kristensen dør og Edith driver jendommen videre

1991(E): Anette Kristensen og Per Nielsen – matr. 1u på 6.300 m² for 275.000 kroner

Lade + Stald = 136m ²	Stuehus = 71 m ²
---	--------------------------------

Privateje: Edith Kristensen født Poulsen

Foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Ved tegning af brandforsikring den 12. november 1916 blev stuehuset sat til 3.550 kroner, mens stald og lade blev sat til 3.450 kroner eller i alt for 7.000 kroner, der i 2013-priser svarer til 214.000 kroner. Ved en omvurdering blev prisen hævet til 9.100 kroner. Kostalden udgør ca. halvdelen af arealet. Ved beskrivelsen angives, at der en kælder på $3\frac{1}{4}$ m².

Da Edith og Emil Kristensen var der et værelse ovenpå, men de fik lavet et til.

Danske gårde i tekst og billeder 1988

Edith Kristensen født 1923 i Tøndering og gift med Emil Kristensen født 1917 og døde i 1974. Gården er bygget 1916 og med et areal på 8.3 ha = knap 15 tdr. land. Drives med ren planteravl.

“Folketingsmand Bertel Dahlgaard til dyrskue i Skive i 1955 - det var en god lejlighed til at møde vælgerte. Her snakker han med Edith Christensen, Bjergby, og hendes to sønner. Foto: Per Hanghøj.

125 år på skive egnen - Salling Bank

Bjergbyvej 13

Matr. 1v og 1ab

1914(K): Ved barnedåb nævnes, at Hans Nielsen er gift med Severine Dorthea Kirstine Marie Jensen.

1916(E): Hans Nielsen køber matr. 1v og 1ab på 6.9 hektar for 8.147 kroner

1921(F): Hans Nielsen (1883) og Marie Nielsen (1887) og 5 børn

1925(F): Hans Nielsen og Kirstine Nielsen og 3 børn

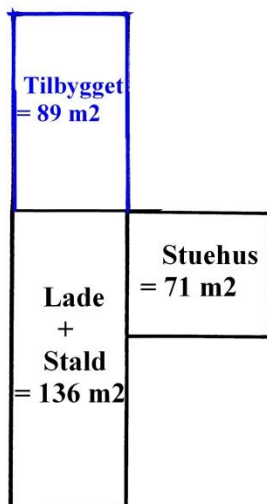
1930(F): Kristian Simonsen (1902) og Andrea Kirstine Simonsen (1906)

1939(K): Niels Hansen bliver gift i Aasted kirke med Anna Dorthes Bajlum

1943(E): Niels Hansen 1v og 1ab for 33.000 kroner og vurdering på 11.000 kroner

1972(E): Kaj Bajlum Hansen overtager, 1v, 1ab, 1ak og 1ap for 110.000 kroner og vurdering på 85.000 kroner

Ved tegning af brandforsikring den 12. november 1916 blev stuehuset sat 3.550 kroner, men stald og lade til 3.450 kroner eller i alt 7.000 kroner. Den 10. november 1951 vurderes stuehuset til 21.300 kroner, mens lade og kostald på i alt 225 m² sættes til 23.200 kroner. Et hønsehus på 6 m² sættes til 1.700 kroner. Summen bliver 47.300 kroner, der i 2013-priser svarer til 750.000 kroner. Oprindelig udgør kostalden halvdelen af de 136 m². Ved beskrivelsen angives, at der en kælder på 3¼ m².

Bjergbyvej 15

Matr. 1x og 1ø. Stuehus bygget 1920

1917(K): Ved barnedåb nævnes han som Laurits Peder Andersen Krogh og gift med Karen Marie Larsen

1920(E): Laurids Krogh køber matr. 1x og 1ø på 3.3 hektar for 5.700 kroner

1919(K): Peder Madsen bliver gift med Vitta Jenny Nørgaard Pedersen

1921(F): Laurids Peder Krogh (1885) og Karen Marie Krogh (1895) fra Roskilde amt, 4 børn hvoraf den ene er født i Sorø

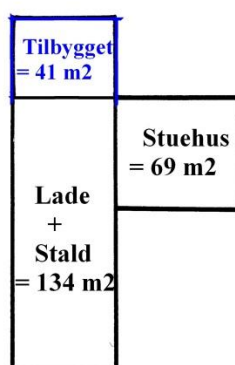
1925(F): Peder Madsen (1895) og Vitta Madsen (1896), 2 børn

1930(F): Vitta Jenny Madsen og 3 børn

195x(B): Niels M. Jensen

195x(B): Carl Refsgaard

19xx:

Hønschus = 12 m²

Foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Foto: Fra gårdspladsen henholdsvis vejsiden

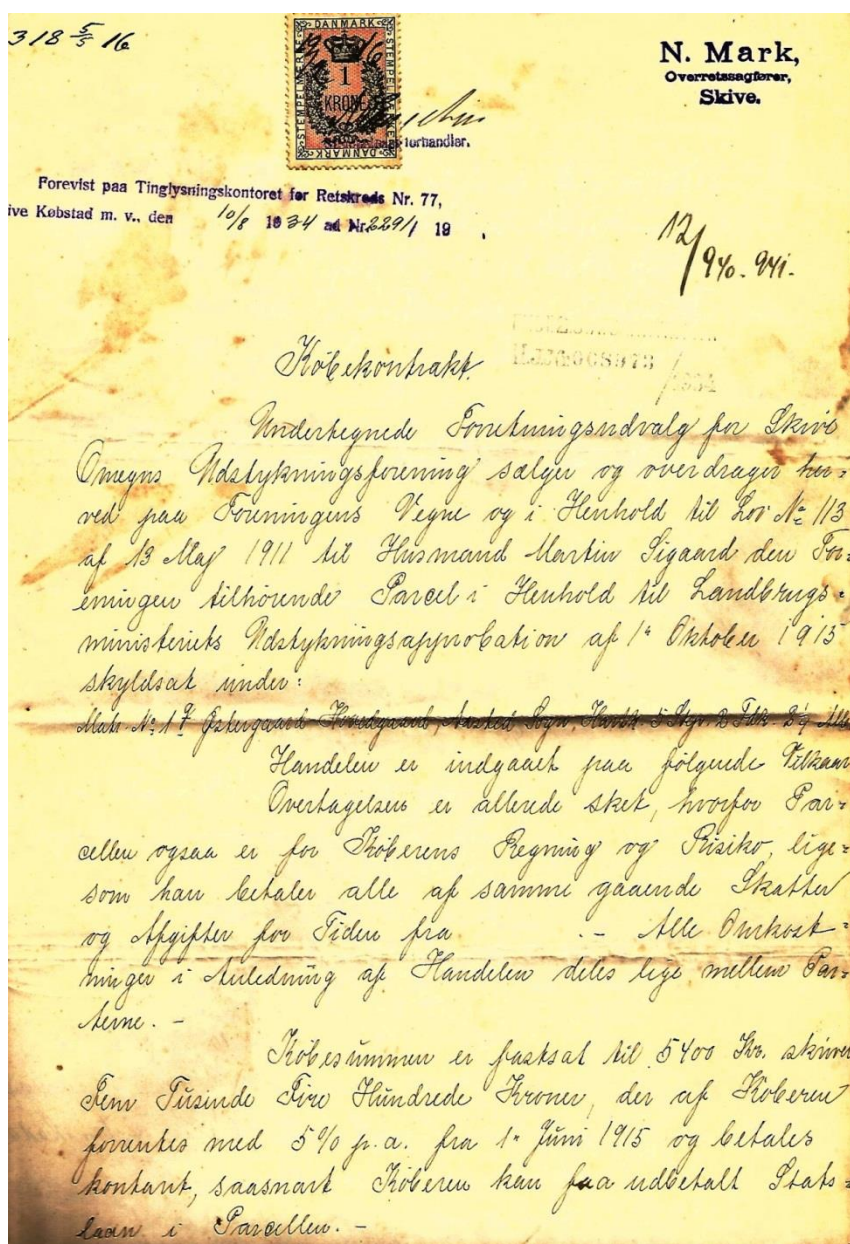
Ved tegning af brandforsikring den 2. april 1920 sættes stuehuset til 4.900 kroner, mens stald og lade sættes til 6.700 kroner eller i alt 11.600 kroner. Kostalden udgør oprindeligt de 67 m². Der er hvælvinger i kostalden – hvilket også gælder på de øvrige ejendomme.

Bjergbyvej 17

Matr. 1q og 1ac. Stuehus bygget 1918

- 1916(E): Martin Jensen Sigaard køber matr. 1q og 1ac på 7.7 hektar for 8.574 kroner
 Martin Sigaard var udlært murer ([datteren Emmy Jensen](#)) og hendes morfar var
 snedker/tømrer – så de byggede ejendommen
- 1916(F): Martin Sigaard (1889), Agnethe Sigaard (1891)
- 1921(F): Martin Sigaard og Agnethe Sigaard og 2 børn
- 1925(F): Martin Sigaard og Agnethe Sigaard og 2 børn
- 1930(F): Martin Sigaard og Agnethe Sigaard og 4 børn
- 1961(E): Kristen Skov Sigaard
- 0000: Karl Dyhrberg Nielsen

Original udlånt af nuværende ejer Poul Emil Kristensen

Kilde:

Runeberg.com/salomonsen

Husmandsbrug kaldes de Ejendomme, der er oprettede ved Ydelsen af Statslaan i H. t. L. af 24. Marts 1899, 22. Apr. 1904, 30. Apr. 1909, 13. Juni 1914 og 22. Juni 1917, jfr L. af 14. April 1920, Statslaanene udgør $\frac{2}{100}$ af Ejendommens Laaneværdi o; Kobesummen for Jorden med Tillæg af Udgifterne til Opførelse af de fornødne Bygninger og til Anskaffelsen af den fornødne Besætning og Inventar. Laanene ydes til Mænd og ugifte Kvinder, der væsentlig har ernæret sig ved at udføre alm. Landbrugsarbejde, herunder Høvebrugsarbejde, for andre mod Vederlag, hvad enten den Paagældende staar i fast Tjenesteforhold ell. har sit Erhverv som Daglejer, ell. som er ell. har været Bruger af en mindre Ejendom, endvidere til Landarbejdere, som i de sidste 5 Aar har ernæret sig som saadanne, uanset om Vedk. tidligere har været Ejer ell. Bruger af en Landejendom, samt til de med Landarbejderne i økonomisk Henseende ligestillede Landhaandværkere, Teglværksarbejdere, Byarbejdere, Søfolk, Fiskere, som ikke har faaet direkte Fiskerilaan af Statslaanefondens Midler, o. l. Endvidere kan der tilstaa Ejerne af de i H. t. forannævnte Love oprettede H. Tillægslaan til stedfunden Erhvervelse af Jord til Husmandsbrugets Udvidelse, til stedfunden Opdyrkning af raa Jord, naar Opdyrkingen er foregaaet efter den opr. Vurderings Afholdelse, ell. til saadan gennemgribende Jordforbedring, f. Eks. Dræning, hvorved Ejendommens Værdi paaviselig er forøget, samt til Udvidelse af Stald- og Ladebygning, som maatte anses for nødvendig efter Ejendommens Udvidelse ell. forbedrede Kulturtilstand. Til Ydelsen af de ommeldte Hovedlaan og Tillægslaan kan der aarlig anvendes et Beløb af indtil 5 Mill. Kr. Endelig kan der i H. t. de nævnte Love aarlig anvendes et Beløb af indtil 500000 Kr til Erhvervelse af Leje- og Føstehuse som H. Samtlige Laan forrentes med en billig Rente, f. T. 4 % aarlig, og afdrages paa meget lempe- lige Vilkaar. Ved Salg af et H. til en Køber, der opfylder Betingelserne for selv at kunne faa Laan, kan det tillades, at han overtager Gælden til Statskassen. De ommeldte H. skal opretholdes som alm. Jordbrug og til en-

hver Tid holdes forsynede med den dertil fornødne Besætning og Inventarium, ligesom Bygningerne skal holdes i forsvarlig Stand. H. maas ikke udstykkes, sammenlægges med anden Jord ell. mageslægges med anden Jord uden Landbrugsministerens Samtykke, hvilket kun kan meddeles, naar Andragendet herom er anbefalet af vedk. Kommunalraad. De ommeldte Forpligtelser vedbliver at hvile paa H., selv om de i Ejendommen i sin Tid ydede Statslaan maatte være blevne indfrieede.

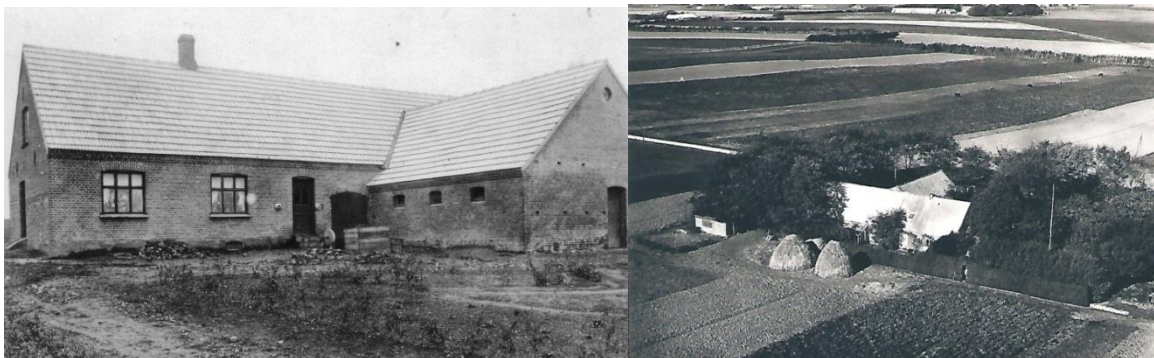
I H. t. de oftnævnte Love er der i Tiden indtil 31. Marts 1920 i alt blevet oprettet 9264 Husmandsbrug, deraf i Jylland 5818 og paa Øerne 3446. Indtil samme Tidspunkt udgjorde Statskassens Udlaan c. 50 Mill. Kr. Som Tillægslaan er der til samme Tidspunkt udbetalt et Beløb af c. 8 Mill. Kr. H. Gr.

Martin Sigaard optog 2 lån den 20. april 1916: 5.400 kroner og 3.600 kroner som 2. prioritet. De 5.400 kroner skulle forrentes med 4%, men afdragsfri indtil 2. prioritet var indfriet og derefter 5% + afdrag.

De 3.600 kroner var afdragsfri i i 5 år og skulle forrentes med 4% og derefter 5% i afdrag og rente.

I 1934 var gælden nedbragt til 6.168 kroner

Privateje: Emmy Jensen – født Sigaard

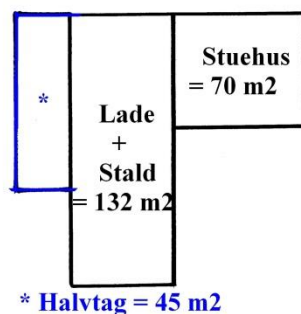
Privateje: Emmy Jensen og foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Emmy Jensen har fortalt, at der oprindeligt var et værelse ovenpå, men at hun fik et værelse med tagvindue og som er bag ved træet midt på taget på billede 2 og 3. Træet var et blommetræ og var så tæt på tagvinduet, at hun fra sit værelse kunne plukke blomster

Bjergbyvej 19**Matr. 1p og 1aa. Stuehus bygget 1918**

- 1915(F): Niels Kr. Nielsen (1863) og Mette Andersen (1854) og 5 børn
 1917(E): Niels Chr. Nielsen (Borup) køber matr. 1p og 1aa på 5.5 ha for 6.750 kroner
 1919(E): Harald Lund – *flyttede til Nissum ejerlav*
 1920(E): Anders Christian Nielsen
 1920(K): Anders Christian Nielsen – nævnt som boelsmand på Østergaard mark og gift i Durup kirke med Petra Marie Sørensen fra Hestbæk
 1920(B): Anders Christian Nielsen efter Niels Chr. Nielsen Borup
 1921(F): Anders Chr. Nielsen (1898) og Petra Marie Nielsen
 1925(F): Anders Chr. Nielsen og Petra Marie Nilesen og et barn
 1930(F): Morten Jensen (1872) og Bodil Jensen (1878) og en datter på 23 år
 1931(B): Morten Jensen
 1939(B): Anders Plejdrup – bekræftet af [Emmy Jensen født Sigaard](#).
 1952(B): Kaj Hansen, som er gift med Ingrid.
 1986(E): Per og Tage Laursen

Ved tegning af brandforsikring den 10. september 1915 blev der foretaget en meget foreløbig vurdering, der lå meget lavt. Den endelige første vurdering blev foretaget den 24. juni 1918, hvor stuehuset blev sat til 4.200 kroner, mens stald og lade blev sat til 4.300 kroner. Den 2. april 1920 fik Anders Chr. Nielsen foretaget en om vurdering, hvor stuehuset blev sat til 4.900 kroner, mens stald og lade blev sat til 6.700 kroner. Den 10. november 1939 blev stuehuset sat til 6.000 kroner, mens lade og stald blev sat til 6.000 kroner. Nyt halvtag på 45 m² til bl.a. maskinhus og 6 meter (=22 m²) til kalve blev sat til 900 kroner. Et hønsehus der ligger 28 meter vest for stuehuset er på 39 m² blev vurderet til 800 kroner. Den samlede vurdering blev 13.700 kroner. Kaj Hansen tegner brandforsikring den 19. december 1952 for i alt 44.000 kroner. Her nævnes, at kostalden er på 68 m², mens laden er på 65 m². På et tidspunkt angives, at der på loftet er et værelse på 9 m².

Bjergbyvej 21

Matr. o

- 1916(E): Mathias Andersen køber 1o på 4.5 hektar for 5.600 kroner
- 1916(F): Mathias Andersen (1864) og Nielsine Andersen (1863) og 4 børn
- 1921(F): Nielsine Katrine Andersen og 3 børn i alderen 10-17 år
- 1925(F): Nielsine Andersen, 1 søn og en plejesøn
- 1930(F): Sigurd Dyhrberg Andersen og Hilda Andersen (Hilda Dorteja Jensen)
- 19xx(E): Martha Nielsen (er ikke fundet andet steds)
- 1956(E): Niels Peter Jacobsen
- 1972(E): Ernst Boe og Jens Chr. Jensen
- 1972(E): Jens Chr. Jensen
- 1984(E): Karin Pedersen og Søren Storup Johansen

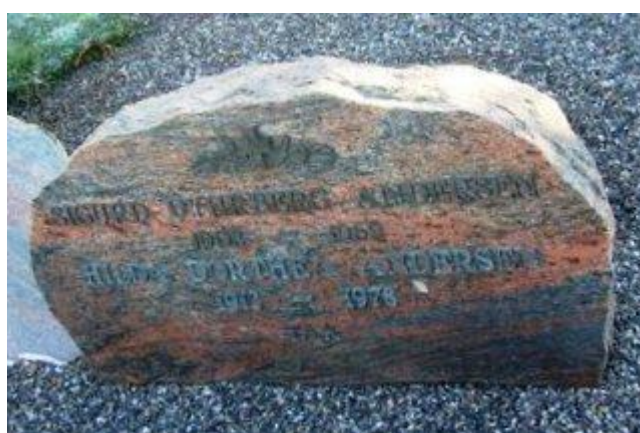

Privateje: Poul Emil Kristensen

Foto: Ivar Kristoffersen – oktober 2014

Selde Kirkegård - Foto: Karl Johan Thomsen – 2008

Sigurd Dyhrberg Andersen – 1969 og Hilda Andersen – 1978

Bjergbyvej 23

Matr. 1m – stuehus bygget 1880 ifølge BBR-register

- 1916(E): Mogens Hansen køber matr. 1m på 2.4 hektar for 2.800 kroner
- 1916(F): Mogens Hansen (1881) og Else Hansen (1882) og en datter
- 1921(F): Mogens Hansen og Else Marie Hansen og en datter
- 1925(F): Mogens Hansen og Else Marie Hansen og en datter
- 1930(F): Mogens Hansen og Else Marie Hansen og en datter
- 1936(E): Peder Nielsen på 1m og 8e for 19.000 kroner og vurdering på 8.000 kroner
- 1991(E): Gudrun Nielsen (enken) for vurderingen på 170.000 kroner
- 1991(E): Kennet Aakjær Nielsen på 1m for 210.000 kroner og vurdering på 170.000 kroner

Figur 13: Sammendrag af brandforsikringer

Vej	Stuehus, m ²	Stald+lade, m ²	Lade, m ²	Halvtag, m ²	Hønsehus, m ²
B7	94	281		35(1931)	24(1931)
B11	71	136			
B13	71	136	89(19xx)		6 (1938)
B15	69	134	41(1931)		12(1931)
B19	70	132		45(1935)	39(1940)
Gns.:	75	164			

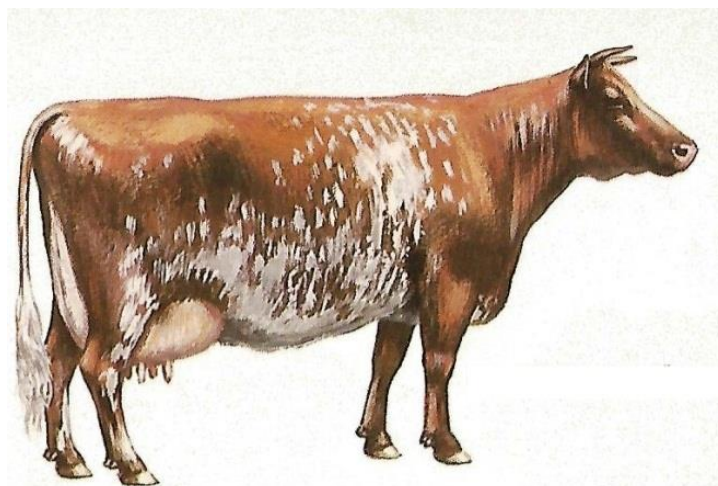
Der ses, at Bjergbyvej 7 afviger markant med hensyn til størrelse af stuehus – men især med hensyn til driftsbygninger. Det bør bemærkes, at der siden 1952 kan være foretaget en del ændringer - f.eks. evt. tilbygninger

Kontrollforening – mælkeydelse 1929/30 – 1974/75

[Salling Landboforening/Landbo-Limfjord](#) har stillet kontrollforeningsbøger til rådighed. Der er valgt at vise oplysninger for hvert 10. år. Der er angivet race: B = Blandet, J = Jersey, R = RDM/Rød Dansk Malkerace, K = Korthorn og S =SDM/Sortbroget Dansk Malkerace. Der er beregnet gennemsnit for de enkelte. Det skal selvfølgelig erkendes, at antallet af besætninger nogle år er på et lille niveau til at beregne gennemsnit. I kolonnen yderst til højre er ydelsen angivet i kg 4% mælk, hvilket betyder, at mælken er korrigeret til en fedtprocent på 4%

1929/30

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B9	Kristian Kjær Madsen	K,R,B	7.8	3.862	3.58	138	3.619
B15	Vitta Madsen	R	4.0	3.981	3.90	155	3.921
	Gennemsnit		5.9	3.902	3.69	144	3.721

Korthorn: [Husdyr i farver 1969](#)

1934/35

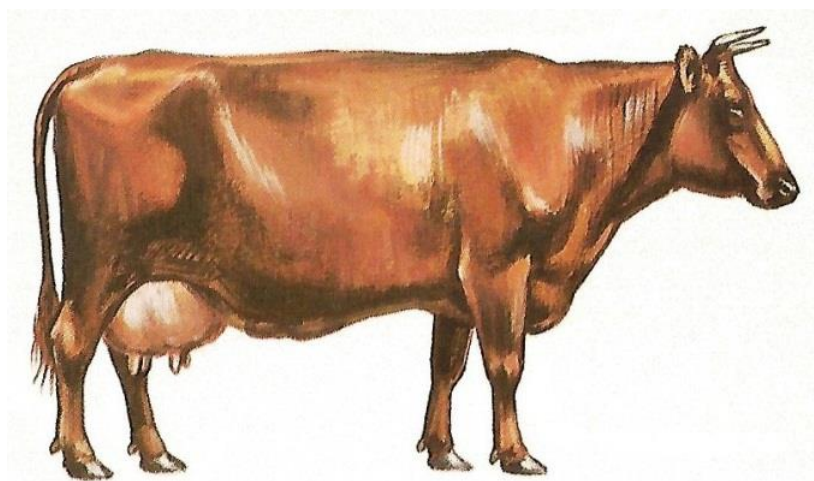
Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B9	Kristian Kjær Madsen	K,R,B	8.0	4.052	3.83	155	3.949
B13	Kristian Simonsen	R,K	6.5	3.694	3.87	143	3.622
B15	Vitta Madsen	R,K	<u>5.0</u>	<u>2.980</u>	<u>3.66</u>	<u>109</u>	<u>2.828</u>
	Gennemsnit		6.5	3.657	3.81	139	3.552

1939/40

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	R	5.1	4.573	4.02	183	4.587
B9	Kristian Kjær Madsen	K	7.5	3.784	3.77	143	3.654
B13	Kristian Simonsen	B	<u>6.4</u>	<u>3.501</u>	<u>3.86</u>	<u>135</u>	<u>3.428</u>
	Gennemsnit		6.3	3.900	3.88	151	3.828

1944/45

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	R	5.3	3.574	4.32	154	3.746
B9	Kristian Kjær Madsen	<u>R,K</u>	<u>6.3</u>	<u>3.180</u>	<u>4.03</u>	<u>128</u>	<u>3.194</u>
	Gennemsnit		5.8	3.360	4.17	140	3.446

RDM = Rød Dansk Malke race: [Husdyr i farver 1969](#)

1949/50

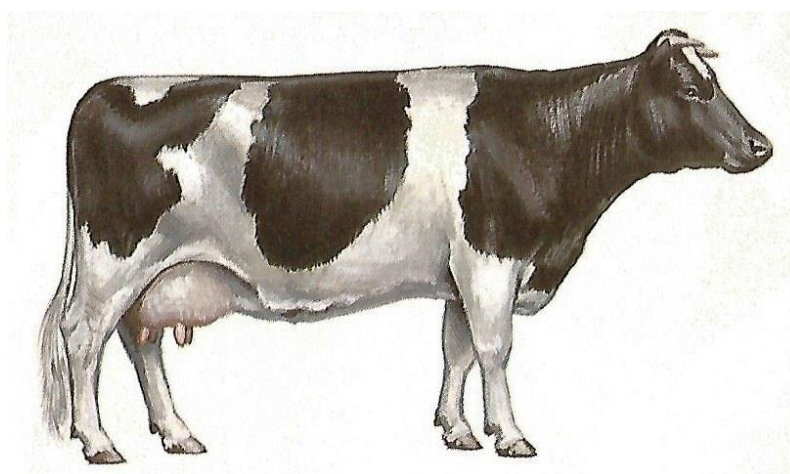
Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	R	7.0	3.925	4.10	161	3.984
B7	Kaj Hansen	B	4.7	3.753	3.70	139	3.586
B11	Emil Kristensen	R	6.0	4.755	3.93	187	4.705
B13	Niels Hansen	R	<u>6.2</u>	<u>4.184</u>	<u>4.10</u>	<u>172</u>	<u>4.247</u>
	Gennemsnit		6.0	4.167	3.98	166	4.155

1954/55

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	R	6.2	5.285	4.09	216	5.354
B7	Kaj Hansen	B	4.7	3.963	4.56	181	4.296
B11	Emil Kristensen	R	6.0	4.398	4.24	186	4.553
B13	Niels Hansen	R	5.7	3.969	4.00	159	3.966
B17	Martin Sigaard	<u>S</u>	<u>6.9</u>	<u>4.012</u>	<u>3.93</u>	<u>158</u>	<u>3.972</u>
	Gennemsnit		5.9	4.341	4.14	180	4.430

1959/60

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	R	6.1	5.155	4.25	219	5.351
B7	Kaj Hansen	B	6.0	3.760	4.04	152	3.782
B9	Svend Nielsen	R	7.2	4.094	4.15	170	4.186
B11	Emil Kristensen	R	6.7	4.989	4.01	200	4.996
B13	Niels Hansen	B	6.4	4.133	4.16	172	4.233
B17	Martin Sigaard	S	7.0	4.625	4.16	192	4.737
B19	Dyhrberg Nielsen	<u>R</u>	<u>7.0</u>	<u>3.982</u>	<u>4.13</u>	<u>164</u>	<u>4.057</u>
	Gennemsnit		6.6	4.373	4.14	181	4.468

SDM = Sortbroget Dansk Malke race: [Husdyr i farver 1969](#)

1964/65

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	R	6.0	4.317	4.30	186	4.514
B9	Svend Nielsen	R	10.7	3.560	3.87	138	3.490
B11	Emil Kristensen	R	7.5	4.982	4.21	210	5.142
B13	Niels Hansen	R	<u>6.7</u>	<u>4.456</u>	<u>4.18</u>	<u>186</u>	<u>4.577</u>
	Gennemsnit		7.7	4.246	4.12	175	4.326

Jersey 1970: Daic.dk

1969/70

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B5	Kristian Randeris	B	6.9	4.624	4.45	206	4.940
B9	Svend Nielsen	B	8.9	3.432	4.55	156	3.713
B11	Emil Kristensen	R	<u>8.9</u>	<u>4.963</u>	<u>4.21</u>	<u>209</u>	<u>5.120</u>
	Gennemsnit		8.2	4.317	4.38	189	4.563

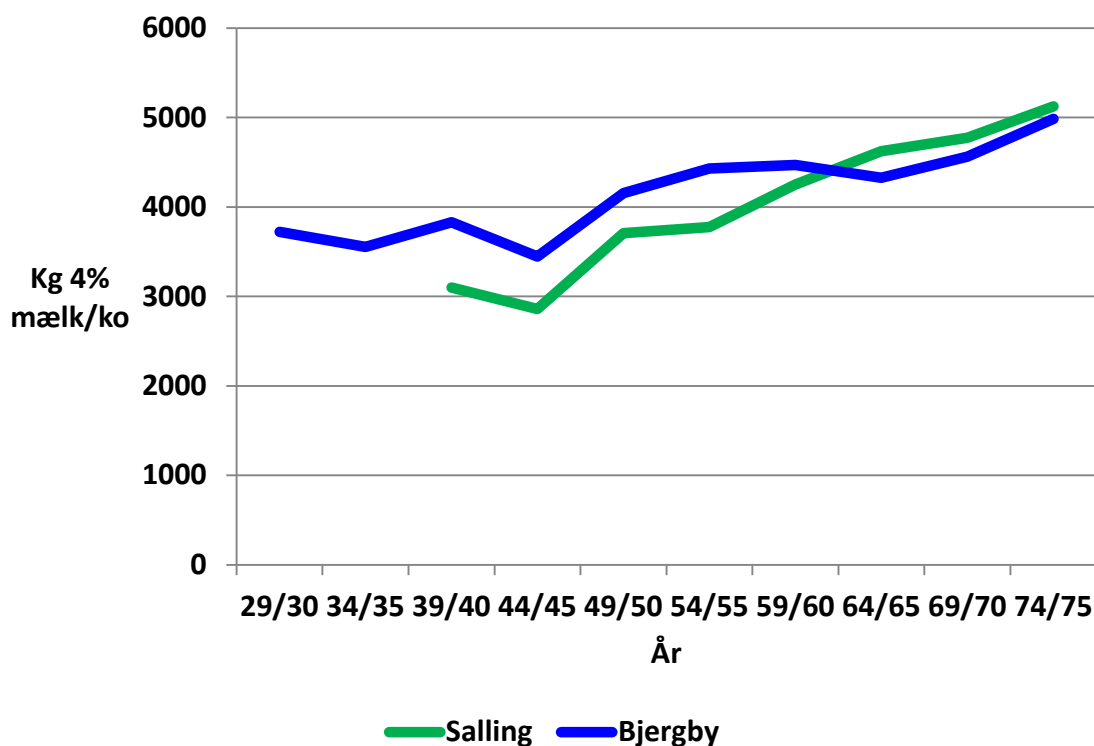
1974/75

Vej	Navn	Race	Årskøer	Mælk, kg	Fedt%	Smørfedt kg	Kg 4%
B7	Karl Dyhrberg Nielsen	S,K	19.2	5.362	4.03	216	5.384
B9	Svend Nielsen	K,S,J	<u>12.7</u>	<u>4.262</u>	<u>4.17</u>	<u>178</u>	<u>4.375</u>
	Gennemsnit		16.0	4.924	4.08	201	4.983

I figur 14 er den gennemsnitlige ydelse pr. ko i Bjergbyområdet sammenlignet med alle køer i Salling. De to kurver følger hinanden pænt – dog er ydelsen i Salling højere fra 1964/65

Figur 14: Mælkeydelse på Bjergby sammenlignet med Salling

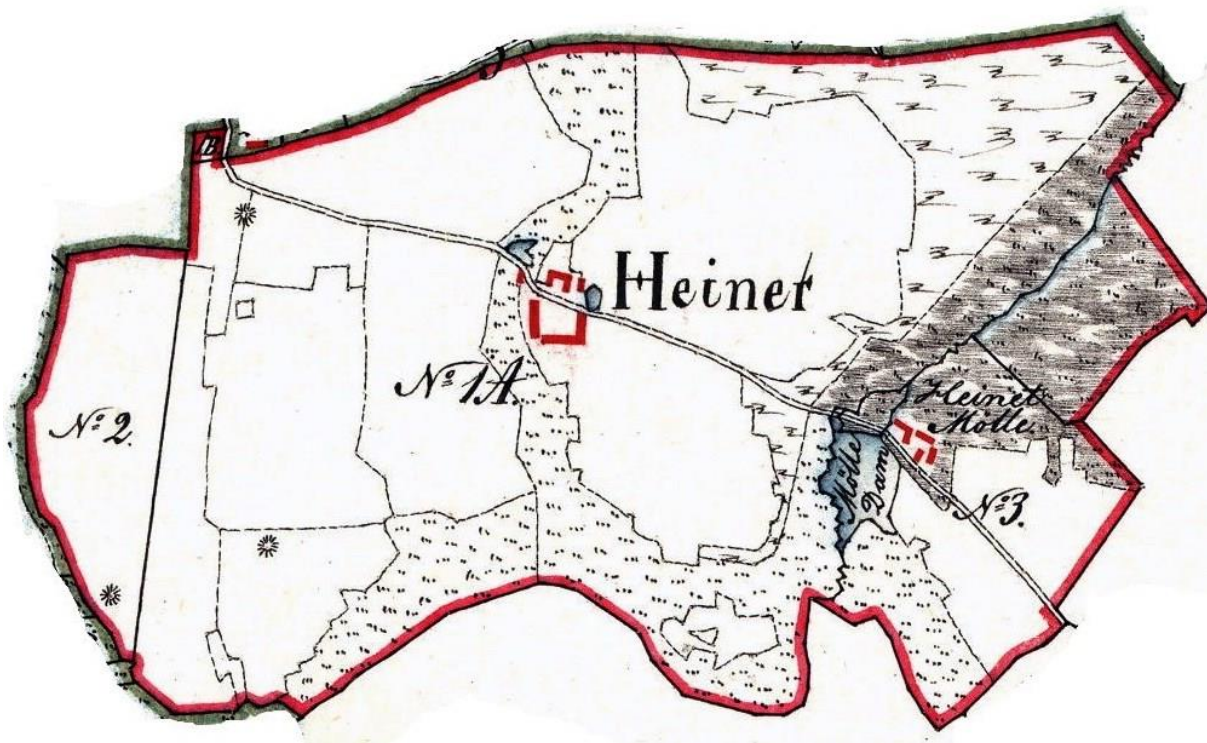
Levering af mælk til mejeri

Ejendommene på Bjergby leverer mælken til Durup Mejeri. Fra Sallingsund Lokal arkiv, Glyngøre ([Kristian Johannes Pedersen](#)) har jeg fået mælkeleverancen for mejeriåret 1929/30. Her angives selvfølgelig ikke antallet af årskøer. For årene 1929/30 og 1934/35 er 2 henholdsvis 3 besætninger med i kontrolforeningsarbejdet. For de øvrige besætninger er der beregnet et niveau for antallet af køer. Som gennemsnit har der været 4-6 køer i besætningerne. Den samlede leverance fra Bjergby svarer til knap 2½% af den samlede indvejning

Figur 15: Mælkeleverance til Durup Mejeri 1929-30

Vej	Leverandør	Navn	Mælk, kg	Årskøer		
				1929/30	1934/35	Beregnet
B7	315	Emil Knudsen	19.192			5-7
B9	326	Kr. Kjær Madsen	23.925	7.8	8.0	
B11	328	Jens Kr. Jensen	15.189			4-5
B13	329	Kristian Simonsen	19.818		6.5	
B15	327	Vitta Madsen	17.708	4.0	5.0	
B17	314	Martin Sigaard	20.168			5-7
B19	325	Morten Jensen	8.046			2-3
B21	313	Nielsine Andersen	8.687			2-3
B23	312	Mogens Hansen	12.525			3-4
Sum			145.258			
Gns.:			16.140			

Hegnet Mølle

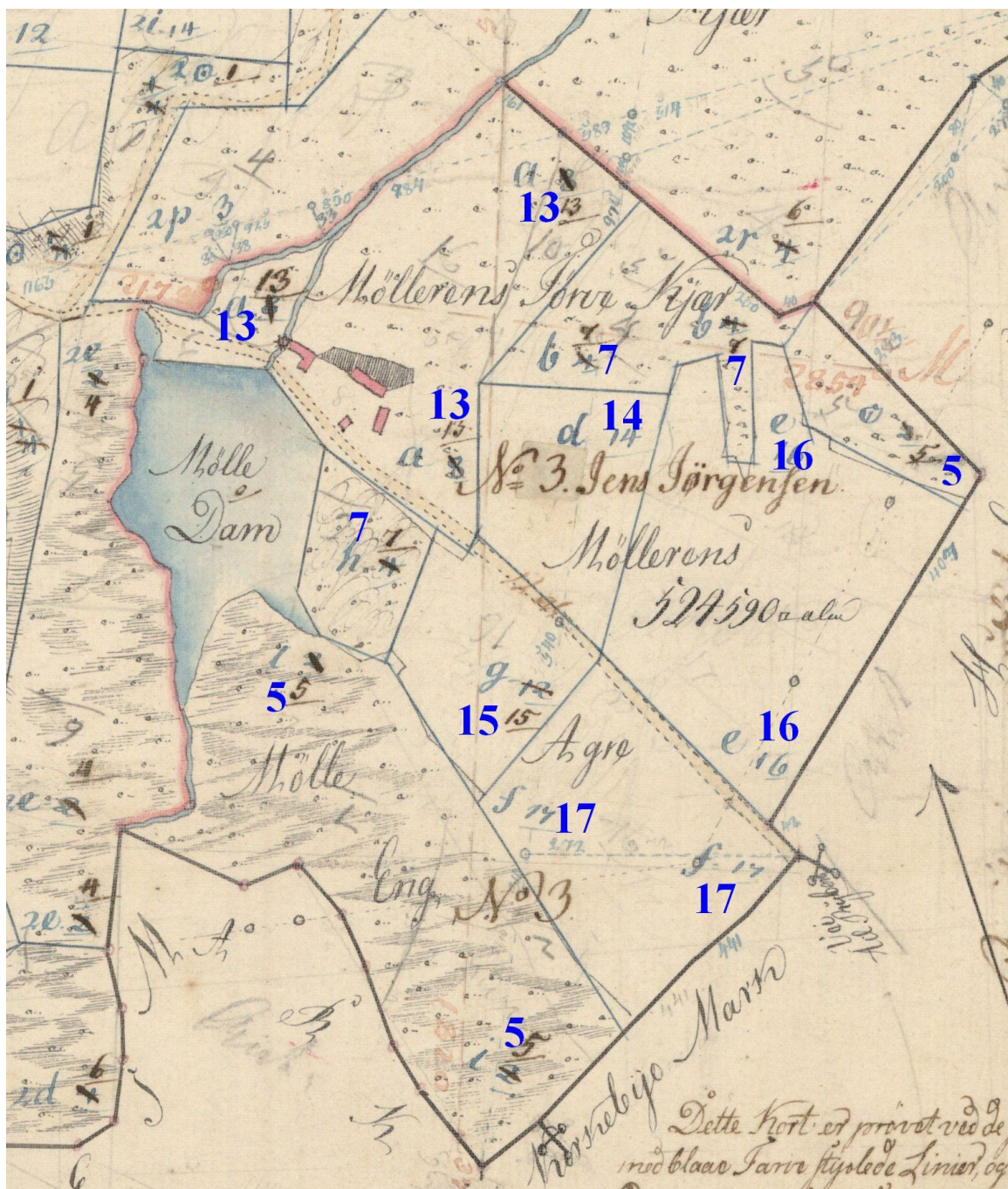

Hegnet Mølle's historie

Møllens historie ([Chr. N. Krogh](#)) kan føres tilbage til 1683. Møllen ligger i en god egn, og den kan besøges af bønder fra Thorum, Tøndering, Rybjerg, Roslev, Nautrup og Durup sogne. Ifølge matriklen 1688 er der et hartkorn på 9-3-3-1 = 9½ tønder incl. ”malinger”. I 1770 er hartkornet 2-0-1-1 = 2.04 tønder. I 1796 bliver ejendommen solgt til selveje. I figur 1 findes oplysninger fra et KMS-kort 1815-64.

Figur 1

Kms-kort udsnit 1815-64

Bemærkninger:

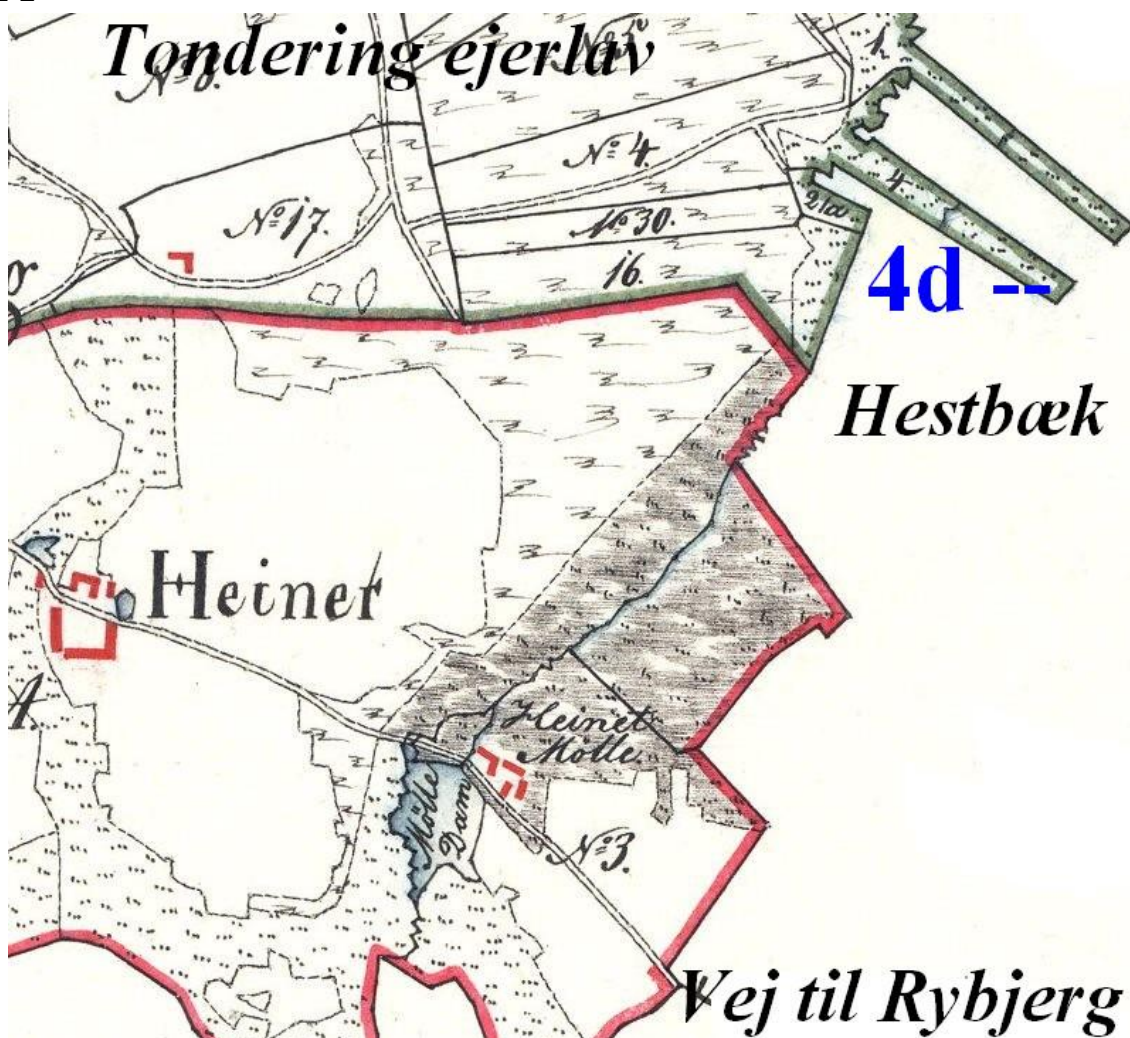
- * Ejeren er Jens Jørgensen, der stammer fra Oddense, men var en overgang brændevinshandler i København og solgte denne i 1795
- * Arealet angives til 524.590 kvadratalen svarende til 20.7 hektar - dog er der på et tidspunkt solgt 0.6 hektar fra.
- * Bemærk Mølle Dam - det må være en "udposning" på Hegnet Mølleå/Hinnerup å. Eventuelt er der på et tidspunkt direkte "gravet" en sø
- * Med blå tal er angivet jordens dyrkningsværdi/klassificering og som svinger fra klasse 5 til klasse 17. Ved klassificeringen anvendes en skala fra 0 til 24, hvor 24 er det bedste.
- * Arealet syd for vejen incl. Mølle Dam er som gennemsnit klassificeret til 8.6 mens arealet nord for vejen er noget bedre og er klassificeret til 12.8 i gennemsnit.
- * Mølle eng er klassificeret til 5

- * Møllerens tørvekjær svinger meget i kvalitet (5-13), hvor 13 ikke vidner om at være kjær.
- * Møllerens agre er vurderet til 15-17 – altså meget god jord.

Udover matrikel 3 har mølleren et mindre areal på 0.9 hektar under Tøndering by se figur 2

Figur 2

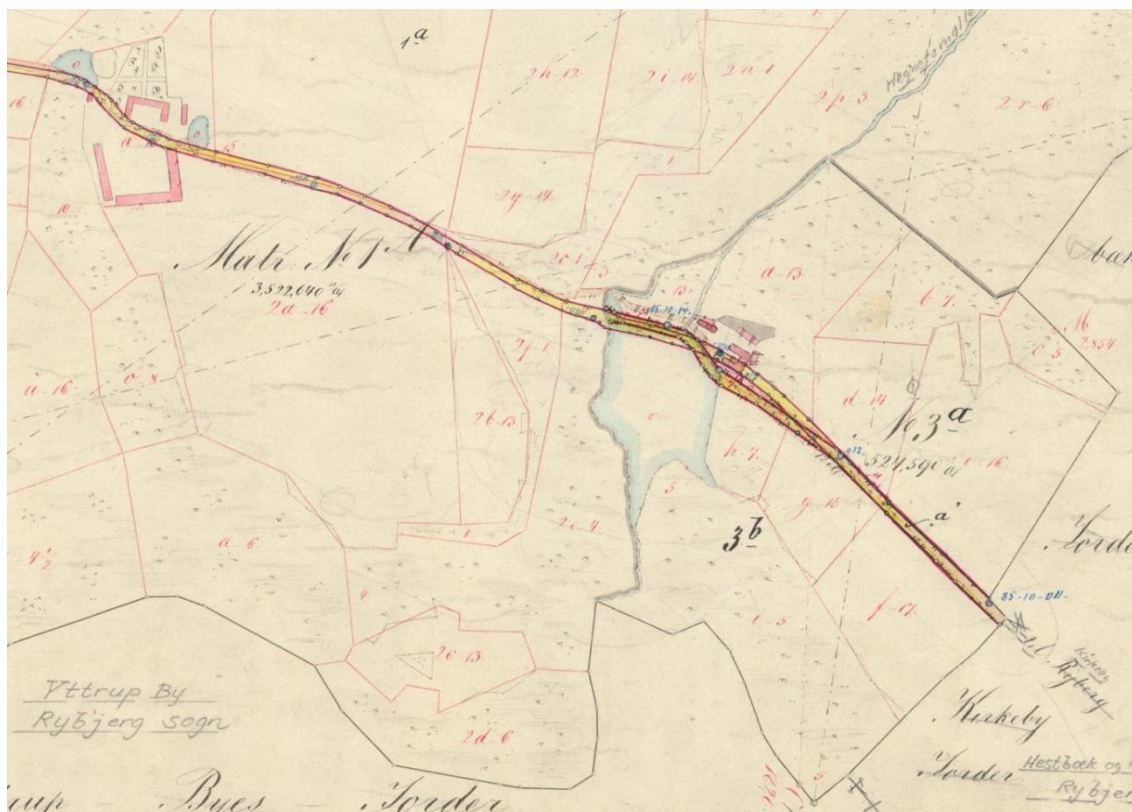
Kms-kort ca. 1816

Hartkornet på 4d er på 0-0-1-1½ = knap 0.05 tønner. Arealet er klassificeret med et 5-tal. Jordens dyrkningsværdi svarer til 19 hektar pr. tønner hartkorn. Bemærk at Tøndering by går ind i Hestbæk ejerlav med 2 ”tarme”. Adgangen til arealet er via Hegnetvej 25 og via Ågårdsholmvej 7-9.

I Skivebogen 1933 anfører N. Chr. Krogh at ejerne er Jensine og Jens Chr. Jensen. Det er usikkert om Jens Chr. Jensen stadig er medejer i 1938, da Jensine dør, men det er hendes arvinger Ingvar Jensen og Jens Chr. Jensen, der står som sælger. På figur 3 ses Hegnet Mølle's placering i forhold til Hegnet Hovedgaard

Figur 3

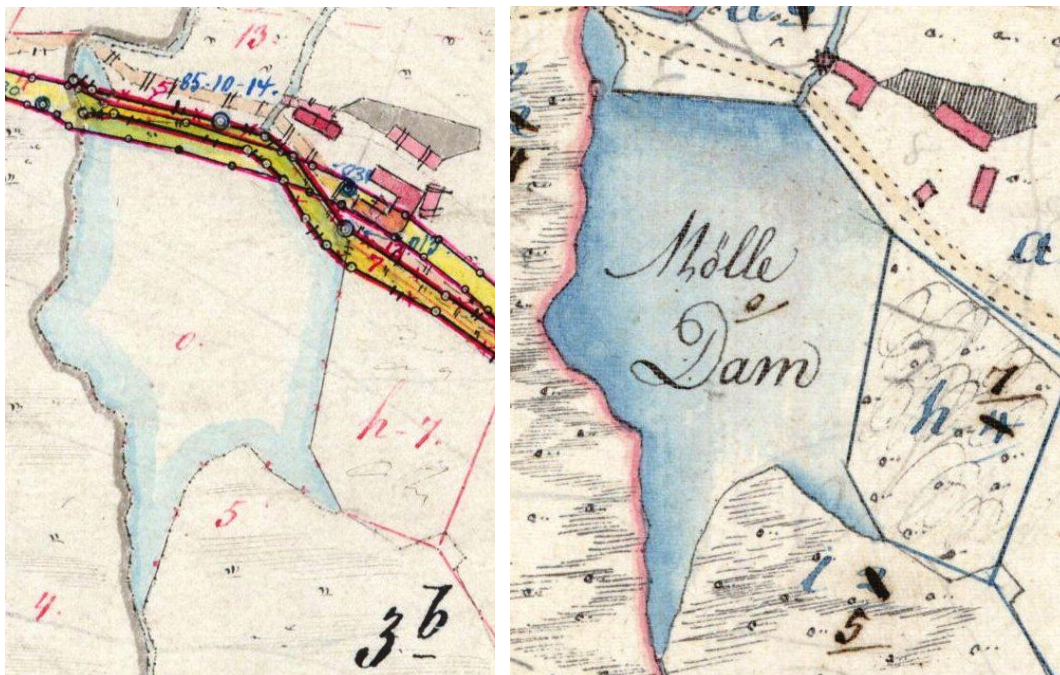
Bemærkninger:

- * Arealet til Hegnet Hovedgård angives til 3522.640 kvadratalen svarende til 139 hektar.

korttilkirken.dk

Figur 4

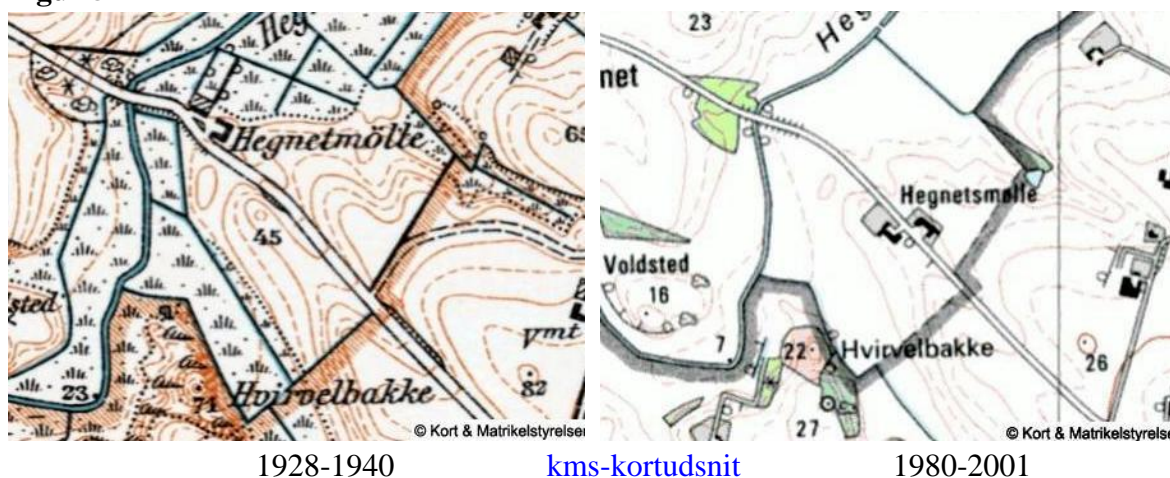
Kms-kortudsnit 1815-1864 og 1864-1969

Bemærkninger til figur 4:

- * Mølleedammen udgør 1.7 hektar og er en ”udposning” på Hegnet Mølleå
- * På kortet 1815-1864 angives 4 bygninger. Selve møllen ses ved åen.
- * På kortet 1864-1969 fremgår, at den oprindelige mølle er nedrevet og der er bygget nyt, og de andre 3 bygninger er erstattet af en 3-længet bygning.
- * [Chr. N. Krogh](#) angiver, at Jens Jørgensen byggede nyt stuehus med vandmøllen i den vestre ende. Krogh angiver ikke yderligere oplysninger, så vi ved ikke hvornår den trelængede bygning er opført.

I figur 5 vises 2 situationer med Hegnet mølle – dels for perioden 1815-1864 og for perioden 1980-2001.

Figur 5

1928-1940

kms-kortudsnit

1980-2001

Bemærkninger:

- * På kortudsnittet 1928-1940 ses, at Mølleedammen er væk og erstattet af engarealer.

Kopi af privatejet billede ([Eigil Larsen](#))

Bemærkninger:

- * Billedet er kopi af kopi.
- * Eigil Larsen har oplyst at begge ægtepar har boet i møllen indtil ejendommene på Hegnetvej 10 og 25 var færdige
- * Det lyse parti foran kan være Mølle Dam

[B433 – Sallingsund lokal arkiv](#)

B600 – Sallingsund lokal arkiv - 1920
I døren Karen Jensdatter

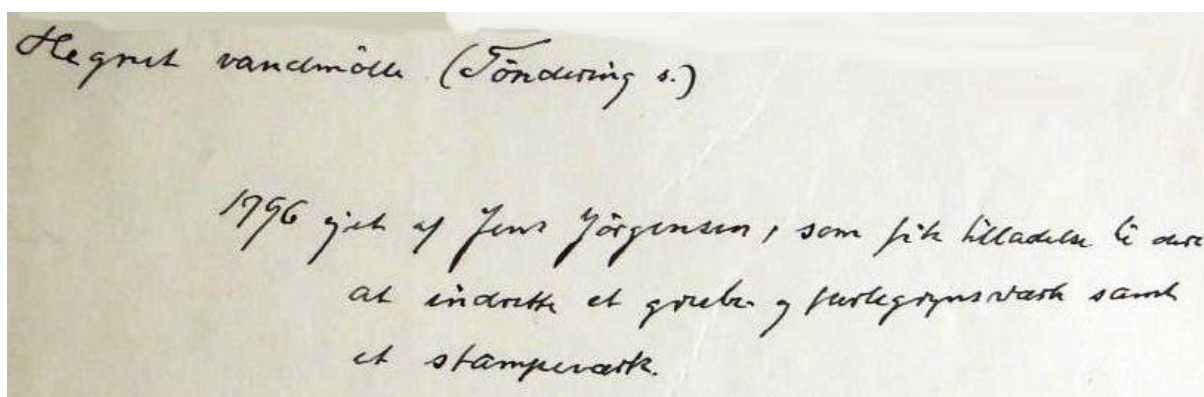
B600 – Sallingsund lokal arkiv - 1920
Jensine, Karen Marie og Jens Christian. Manden/drengen bag hestene kendes ikke

B3798 – Sallingsund lokal arkiv

Jens Christian, Ane Cecilie, Dorthea og hendes datter
Er dateret til 1950, men givetvis forkert

Bemærkninger:

Grubeværk: Indretning i mølle til at afskalle og grovknuse (men ikke finmale) byggryn ([Ordbog over det danske sprog](#)).

Perlegrynsværk: Små, runde, afskallede byggryn.

Stampeværk: Den indretning, det maskineri, der udfører stampningen i en stampemølle; Sønderdelingen (dvs.: af klude til papir) skete paa et Stampeværk bestaaende af en Egestamme med udhuggede Huller, i hvis Bund var indlagt en tyk Jærnplade med fine Huller. Under Tilløb af Vand blev Kludene i disse Huller bearbejdede. Stampeuld, den uld, der fremkommer som affald ved stampning af klæde ([Ordbog over det danske sprog](#)).

Hegnet mølleå. Foto: Ivar Kristoffersen – februar 2015

Der var ikke den store gennemstrømning af vandet i Mølle åen den februar dag i 2015. Umiddelbart ville den givne vandmængde ikke kunnet drive en vandmølle

Ejere af Hegnet mølle og personer med relation til møllen

Forkortelser: ft = folketællinger, ki = kirkebøger

- 1801-ft: Jens Jørgensen, 47 år, Anne Christensdatter – 42 år, datteren Cecillie Jensdatter – 14 år
 1819-ki: Anne Christensdatter dør
 1825-ki: Jens Jørgensen dør den 14. maj
 1834-ft: Jens Christian Eriksen, bestyrer, 23 år, Niels Poulsen, bestyrer, 39 år, 1 husholderske, 1 karl og 1 pige.
Jens Christian Eriksen er født 1812 på Ramsinggård som søn af Cecillie Marie Jensdatter og Erik Nielsen, Ramsinggård. Cecillie er datter af Jens Jørgensen
 1840-ft: Jens Christian Eriksen, 29 år og bestyrer, 1 husholderske, 3 karle og 1 pige
 1845-ft: Ane Cecillie Erichsdatter, 35 år og ejer af møllen, 3 karle og 1 pige
*Ane Cecillie er født 1811 og er søster til Jens Christian Eriksen.
 Han er ikke fundet ved folketællingen 1845*
 1850-ft: Christen Andersen, 47 år og er født i Volling, Ane Cecillie Erichsen, 39 år, datteren Ane Jensine Christensdatter, 4 år, 3 karle og 3 piger
 1860-ft: Christen Andersen, Ane Cecillie Erichsen, Ane Jensine Christensen, 4 karle og 2 piger
 1876-ki: Kristen Andersen dør i en alder af 72 år – d.v.s. født omkring 1804
 1880-ft: Esper Jensen, 34 år og født i Jebjerg, Ane Jensine Christensen, børnene: Bodil – 5 år, Stine – 4 år, Jensine 2 år og Jens Christian – 1 år. Ane Cecillie Jensen – 67 år og betegnes som Esper Jensen's bedstemor, hvilket er en fejl og skal være hans svigermoder
 1906-ki: Ane Jensine Kristensen dør i en alder af 68 år
 1910: I tilknytning til billedet B5652 – 1910 - Sallingsund lokal arkiv er angivet oplysningerne om børnene
 * Ane Cecilie født 1872 og gift med Jeppe Johnsen, Hestbæk senere Skive

- * Bodil (1874-1947) og gift med Andreas Espersen Roslev (1869-1941). De var bosat på Gerbjerggård, Hegnetvej
- * Kirstine/Stinne (1875-) - ugift
- * Jensine (1877-1939) – ugift
- * Jens Kristian (1878-1948) – ugift
- * Dorthea (1881-) og gift med Peder Jensen og bosat i Risskov
- * Ingvard (1883-), snedker i Resen/Skive
- * Karen (1885-) - ugift

1910:

Bagerst række fra venstre:

1. Jensine Jensen og ejer af møllen fra 1929 sammen med Jens Christian Jensen
2. Jens Christian Jensen og ejer af møllen fra 1929 sammen med Jensine Jensen
3. Jeppe Johnsen gift med Ane Cecilie Jensen
4. Esper Jensen
5. Ingvard Jensen gift med Kirstine og som ikke er med på billedet
6. Bodil Jensen gift med Andreas Roslev.

Midterst række fra venstre

1. Karen Jensen
2. Ane Cecilie Jensen gift med Jeppe Johnsen
3. Dorthea Jensen
4. Andreas Roslev gift med Bodil Jensen. De havde Gerbjerggård
5. Kirstine/Stinne Jensen

Forreste række – børnebørn

1. Agnes Johnsen
2. Sigrid Johnsen
3. Hans Jensen – søn af Dorthea Jensen

4. Harald Roslev

Foran

1. Augusta datter af Dorthea – opvokset hos Ane Cecilie og Jeppe Johnsen

1928-ki: Esper Jensen dør i en alder af 68 år

1929: Jensine og Jens Christian overtager Hegnet Mølle

1938-ki: Jensine Jensen dør i en alder af 60 år

Som arvinger nævnes Cecilie i Skive, Bodil i Durup, Jens Christian, Hegnet mølle,

Dorte i Risskov, Ingvar i Skive og Karen. D.v.s. at Kirstine/Stinne er død inden 1938

1939: Skive Omegns Udstykningsforening køber Hegnet Mølle

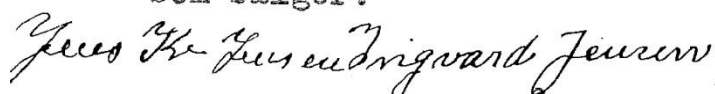
1948-ki: Jens Christian Jensen dør i en alder af 70 år

Købekontrakt for Hegnet MøllePå [Skive byhistorisk arkiv](#), [Skive](#) er købekontrakten opbevaret og den viser følgende:

- * Sælger er Jens Chr. Jensen (Hegnet mølle er tilføjet den oprindelige tekst) og Ingvar Jensen, snedker Resenvej, Skive..
- * Matriklerne drejer sig om matr. 3 Hegnet Hoved med hartkorn $3-0-3-1\frac{3}{4} = 3.11$ tønder samt 4d under Tøndering by med hartkorn $0-0-1-1\frac{1}{2} = 0.047$ tønder.
- * Bygninger, besætning, avl, afgrøde, maskiner, driftsmateriel, driftsinventar, gødning, fjedervogn og deslige – herunder 2 svinekort medfølger
- * Sælgeren forbeholder sig 50 kg hvede, 50 kg byg og 50 kg havre af den på loftet værende kornbeholdning.
- * Alt fjerkræ er undtaget fra salget
- * Købesummen er aftalt til 34.500 kroner, hvoraf besætning og inventar udgør 10.000 kroner
- * Der betales kontant 10.000 kroner og et gældsbevis på 24.500 kroner, der forrentes med $4\frac{1}{2}\%$ i rente. Det er Jens Chr. Jensen, der modtager renterne
- * Køber indtræder i forholdene til Durup Andelsmejeri og Skive Andels Svineslagteri
- * Som sælger underskriver

30. Juli 1938.

Som Sælger:

Figur 6. Areal og hartkorn

Ejerlav	Matr.	Hektar	Hartkorn	= Tønder	Hektar pr tdr. hartkorn
Hegnet Hovedgård	3	20.1	3-0-3-1 $\frac{3}{4}$	3.11	6.5
Tøndering By	4d	<u>0.9</u>	<u>0-0-1-1$\frac{1}{2}$</u>	<u>0.05</u>	<u>19.0</u>
I alt		21.0		3.16	6.7

* Matr. 4d var tørvemose.

Oplysningerne i figur 1 giver mulighed for at vurdere hektar pr. tdr. hartkorn/dyrkningsikkerhed nærmere for matrikel 3 under Hegnet hovedgård.

Figur 7: Jordens fordeling på matrikel 3

Areal Hektar	Klassificering/dyrkningsværdi		Hartkorn	Hektar pr. tdr. hartkorn
	Klasse	Gennemsnit		
11.7	13, 14, 15, 16 og 17	15.0	2.47	4.7
6.7	5 og 7	5.6	0.64	10.6
<u>1.7</u>	0 (Mølle Dam)	<u>1.7</u>	<u>0.00</u>	—
20.1		10.6	3.11	6.5

Bemærkninger:

- * 11.7 hektar svarer til 58% af det samlede areal og der skal kun 4.7 hektar til pr. tønder hartkorn – d.v.s. jord af utrolig god dyrkningsværdi
- * Mølle Dam – svarer til 8½ procent af det samlede areal.
- * Jorden på begge ejendomme blev gennemdrænet efter overtagelsen.
- * Arealet omkring Møllen var et stort morads i 1939. Ejeren af Hegnet Chr. Pedersen kom med store maskiner og ryddede arealet omkring møllen ([Eigil Larsen](#))

Figur 8: Statshusmandsbrugene oprettet 1939

Hegnetvej	Ejer	Matr.	Hektar	Hartkorn	Hektar pr. tdr. hartkorn
10	Karl Kristensen	3b	10.03	1.172	8.6
		<u>4d</u>	<u>0.45</u>	<u>0.023</u>	<u>19.1</u>
	I alt		10.48	1.195	8.8
23	Ejnar Larsen	3a	10.08	1.940	5.2
		<u>4ai</u>	<u>0.44</u>	<u>0.023</u>	<u>18.9</u>
	I alt		10.52	1.963	5.4

Bemærkninger:

- * Som det fremgår, er der reelt arealmæssigt ingen forskel mellem de 2 ejendomme, men derimod i dyrkningsværdi.
- * For Hegnetvej 10 er dyrkningsværdien 8.8 hektar pr. tønder hartkorn, mens det for Hegnetvej 25 er betydelig bedre – nemlig kun 5.4 hektar pr. tønder hartkorn
- * [Ejnar Høgh Poulsen](#) har oplyst, at der er betalt 27.000 kroner for jord, bygninger og 6 løbekvier. Ejendomsskyld på Karl Kristensen's ejendom var 20.000 kroner, mens den var 20.300 kroner hos Ejnar Larsen. Begge har optaget et statslån på 18.000 kroner. Hvis vi anvender statslånet som grundlag fås:
 For Hegnetvej 10: 1.718 kroner pr. hektar
 For Hegnetvej 23 1.711 kroner pr. hektar
 For Hegnetvej 10: 15.062 kroner pr. tønder hartkorn
 For Hegnetvej 23: 9.169 kroner pr. tønder hartkorn

Med andre ord så har Ejnar Larsen haft mulighed for at avle mere korn og/eller græs på sin ejendom end Karl Kristensen har haft

Esper Jensen´s familierelationer

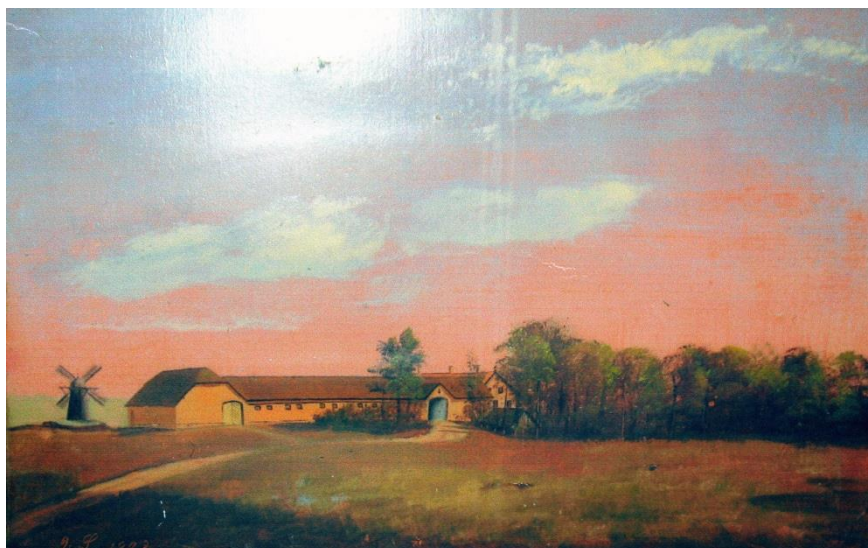
Esper Jensen´s afstamning kan føres tilbage til Hestbæk – se følgende oversigt.

Esper Jensen (1850-1929) Hegnet mølle	Esper Simonsen Espersen Hestbæk (1860-1919) - Ugift Ågårdsholmvej 11 Havde søsteren Anne Marie (1862-1946) Som husbestyrer	
Jens Peter Espersen 1819-1901) Nannerup	Simon Espersen (1826- Hestbæk, Ågårdsholmvej 11	
Esper Simonsen (1777-1844) Nannerup		
Simon Jensen (1737-1812) Hestbæk Ågårdsholmvej 11 Matrikel 2		Maren Jensdatter (1736-1790) Ågårdsholmvej 11 Gift med Chr. Jacobsen, Hegnet Ågårdsholmvej 7
Jens Simonsen (1696-1761): Hestbæk Matr. 2, Hestbæk, Ågårdsholmvej 11		

Esper Jensen´s oldefar og tipoldefar var fæstebønder under Hegnet og boede i Hestbæk og havde matrikel nr. 2. Simon Jensen´s søster Maren Jensdatter bliver gift med Christen Jacobsen, der først var fæste på matr. 1 i Hestbæk, Ågårdsholmvej 7 – se kortet. Simon Jensen´s barnebarn vender tilbage til Hestbæk og overtager Ågårdsholmvej 11.

Krak.dk

Ravshøjgård, Ågårdsholmvej 11 – B7057 – Sallingsund Lokal Arkiv

Esper og Anne Marie Simonsen Espersen – Søskende
B5132 – 1907 og udsnit af B6201 - 1930
Sallingsund Lokal Arkiv

Esper Simonsen Espersen var i flere år sognerådsformand

Rybjerg Kirkegård

Ejendomshistorie

Hegnetvej 10: matr. 3b Hegnet Hovedgård og 4d Tøndering By

Stuehuset er bygget i 1939 og ændret i 1986. I 2015 udgør arealet 5.000 m³ – d.v.s. et nedlagt landbrug. [Ejnar Høgh Poulsen](#) har oplyst, at der ved byggeriet i 1939 er anvendt munkesten fra den oprindelige mølle som skillevæg i stuehuset.

1939: Karl Kristensen

1940: Ved folketællingen 1940: Karl Kristensen., Dagmar Olivia Kristensen og 3 sønner. Han er betegnet som statshusmand

1966: Ejnar Høgh Poulsen gift med Bodil Hedegaard fra Skive, der i en kort periode var folkeskolelærer i Aasted og derefter i Durup. Ejnar Høgh Poulsen var i 2 periode i Durup-Tøndering sogneråd – som valgt af de radikale. Desuden i menighedsrådet for Tøndering Kirke. Arealet er på 10.3. hektar, hvoraf 2 hektar er eng. Der er 22 søer og en produktion af 350 slagtesvin ([danske gårde i tekst og billeder](#)).

2008: ?

Vort sogns historie 1952:

Karl Kristensen er født 1900 i Rødding sogn. Han er gift med Dagmar Kjeldsen født i Lime 1907. De har 5 børn. De overtog ejendommen 1939 med 18 tdr. land = 9.9 hektar. *Reel er det 19 tdr. land incl. matrikel 4d.* Besætningen består af 18 kreaturer, 2 heste og 3 søer.

Kontrollforeningsoplysninger for Ejnar Høgh Poulsen ([Salling Landboforening](#))

År	Årskøer	Mælk, kg	Fedtprocent	Smørfedt, kg	Kg 4% mælk
1969-70	9.7	3.816	5.11	195	4.451
1974-75	13.5	4.176	5.45	228	5.090

Bemærkninger:

* Besætningen er registreret som en blandet besætning – altså med flere racer og/eller krydsninger, men med en fedtprocent på over 5 må der være en stor andel af Jerseykøer.

- * Ejnar Høgh Poulsen har oplyst, at efter 1974-75 har de øget besætningen til 18 køer – samt at de havde 25 søer og salg af smågrisene/torvegrise.
- * Køerne blev sat ud i 1980 og derefter produktion af slagtesvin fra de 25 søer.

kb 1956 og 1976

Privateje – Bodil og Ejnar Høgh Poulsen

Datoen kendes ikke, men må være efter 1976 – jvnf., at der er kommet nyt tag på stuehuset

Foto: Ivar Kristoffersen – februar 2015

Dagmar og Karl Kristensen

Roslev Kirkegård. Foto: [Karl Johan Thomsen – 2008](#)

Hegnetvej 23 – matr. 3a Hegnet Hovedgaard og matr. 4ai Tøndering by
Stuehuset er bygget 2009 og i 2015 udgør arealet 3.167 m²

1939: Ejnar Larsen

1940: Ved folketællingen 1940: Ejnar og Anne Larsen og 3 sønner

2001: ?

Ejnar Larsen er født i Nautrup 1911 og er gift 1939 i Selde kirke med Anna Mortensen, der er født 1914 i Selde. Sønnen Eigil Larsen har oplyst følgende:

- * Der var 8-10 køer på ejendommen
- * Der var 7-8 søer og med salg af smågrise til videre opfedning
- * Der var 1.000 æglæggende høns på ejendommen og æggene blev solgt i Tøndering brugs. *Håndbog til driftsplanlægning 2004* angiver at økologiske høns årligt producerer omkring 260 æg pr. år. Da høns omkring 1950 har været fritgående er det mest nærliggende at sammenligne med økologisk produktion. Omkring 1950 har antallet af æg pr. høne givetvis været mindre.
- * Ejnar Larsen var mælkekusk til Gamstrup mejeri ved Roslev i omkring 20 år.
- * I 1987 udgjorde arealet 10 hektar og med ca. 4 hektar eng. Der er 6 søer og produktion af slagtesvin ([danske gårde i tekst og billeder](#))

Privateje: Eigil Larsen

Årstallet kendes ikke, men må taget kort tid efter overtagelsen. Bag stuehuset er 2 personer givetvis i gang med forberedelsen til at så græsplæne. Gættet må være, at det er Anne og Ejnar Larsen.

Foran ladeporten ses en såkaldt "stivvogn" og der én mere til venstre for møddingspladsen, der er indhegnet på de 3 sider. Desværre er der ikke fundet flere luftfotos af ejendommen. Bemærk, at der alle billeder er lav hegn ud mod marken

kb 1976 og 1990

Foto: Ivar Kristoffersen – 2015

Durup Kirkegård. Foto: Ivar Kristoffersen – august 2015

Litteratur/kilde

Arkivalieronline.dk: Ejendomsoplysninger

Det Kongelige Bibliotek/kb (2014): Danmark set fra Luften

Forlaget Dansk Landbrug (1987): Dansek gårde i tekst og billeder

Geodatastyrelsen: Kort- og matrikelkort (KMS)

Graugaard, Esben (2006): Nordvestjyske bønder som kreaturhandlere i Nordsørummet.

Husmandsforeningen "Fremad"(1936): Mindebogen – Else og Jens Peder Møller

Høgh Poulsen, Bodil og Ejnar (2015): Personlige oplysninger ang. Hegnetvej 10

Jacobsen, K.E. (2015): Sundsøre lokalhistorisk arkiv ang. billeder m.m.

Jensen f. Sigaard, Emmy (2014): Personlige oplysninger ang. Bjergby

Jørgensen, Marianne (2014): Personlige oplysninger ang. Kjeldgård

Kristensen, Poul Emil (2014): Personlige oplysninger ang. Bjergby

Krogh, N. Chr. (1933): Skivebogen 1933 – Tøndering by

Larsen, Eigil (2015): Personlige oplysninger ang. Hegnetvej 25

Mortensen, Niels (2015): Skive Byhistorisk arkiv ang. Skive omegns udstykningsforening

Pedersen, Kristian Johannes (2014): Sallingsund Lokal arkiv

Salling Landboforening/Landbo-Limfjord (2014): Kontrolforeningsregnskaber

Thomsen, Asbjørn Romvig (2011): Lykkens Smedje?

Østergaard, Aksel (2015): Sallingsund lokal arkiv ang. billeder